

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

16.07.2021

Atzinums Nr. 5-04/9
par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu
derīgo izrakteņu (smilts un smilts - grants) ieguvei atradnes “Laukāres”
iecirknī “Dzelzīši” Leimaņu pagastā, Jēkabpils novadā

Derīgs līdz 2024. gada 16. jūlijam.

Paredzētās darbības ierosinātājs:

SIA “OŠUKALNS”, reģistrācijas Nr. 45403003353 (turpmāk – Ierosinātāja), juridiskā adrese: Bebru iela 104A, Jēkabpils, LV-5201; tālr. 65237711; elektroniskā pasta adrese: info@osukalns.lv.

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “55M”, reģistrācijas Nr. 40203145148 (turpmāk – Izstrādātāja), adrese: “Saulesēta”, Praulienas pagasts, Madonas novads, LV-4825, tālr. 26527445; elektroniskā pasta adrese: marites55@inbox.lv.

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs):

Derīgo izrakteņu (smilts un smilts – grants) ieguves atradnes “Laukāres” iecirknī “Dzelzīši” Leimaņu pagastā, Jēkabpils novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums (turpmāk – Ziņojums) Birojā iesniegts 2021. gada 22. martā. Ziņojuma aktualizētā versija Birojā iesniegta 2021. gada 25. maijā.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk - Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Derīgo izrakteņu – smilts un smilts – grants, ieguve (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Jēkabpils novads, Leimaņu pagasts, nekustamais īpašums “Dzelzīši” (kadastra numurs 56740030017) (turpmāk Īpašums), zemes vienības daļa ar kadastra apzīmējumu 567400300178005 (turpmāk Īpašuma daļa), smilts atradnes “Laukāres” (turpmāk arī Atradne) iecirknis “Dzelzīši” (turpmāk arī Iecirknis) (turpmāk kopā arī Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī IVN) objekts ir smilts un smilts – grants ieguve derīgo izrakteņu atradnē “*Laukāres*”, tās iecirkņa “*Laukāres*” ZR daļā, iecirknī “*Dzelzīši*”, Īpašuma teritorijā, kas atrodas Jēkabpils novada Leimaņu pagastā.
- 3.1.2. Īpašuma īpašniece ir Jēkabpils novada pašvaldība, bet Ierosinātāja, pamatojoties uz 2018. gada 4. oktobrī ar pašvaldību noslēgto zemes nomas līgumu Nr. JNP/2-8/18/20, Īpašuma daļu līdz 2043. gada 1. septembrim iznomājusi derīgo izrakteņu ieguvei.
- 3.1.3. Darbības vieta jeb iecirknis “*Dzelzīši*” (4,948 ha) ir daļa no Atradnes, kuras kopējā platība ir 262,2 ha un tajā izdalīti vairāki izstrādes iecirkņi. Darbības vietas tiešā tuvumā atrodas vai ar to tieši robežojas sekojoši Atradnes iecirkņi - “*Kapāres*” (nekustamā īpašuma ar kadastra Nr. 5666 005 0033 zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 5666 004 0039 un nekustamajā īpašumā ar kadastra Nr. 5674 004 0107, platība - 9,278 ha), “*Laukāres*” (Īpašuma zemes vienības daļā, platība - 4,99 ha), “*Laukāres – I*” (Īpašuma zemes vienības daļā, platība - 9,307 ha), kā arī citas derīgo izrakteņu atradnes – “*Rūķīši*” (zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 56660040065, platība - 7,51 ha) un “*Grantskalni*” (zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 567400400, platība - 8,96 ha). Minētās ieguves teritorijas kopā ar Darbības vietu veido 50,493 ha plašu teritoriju, kurā notiek vai plānots veikt derīgo izrakteņu ieguvu, kā arī tajās esošās vai plānotās darbības ņemtas vērā šajā ietekmes uz vidi novērtējumā.
- 3.1.4. Iecirknī izdalīti un akceptēti N kategorijas 797,6 tūkt. m³ smilts – grants (tai skaitā 238,9 tūkt. m³ zem gruntsūdens līmeņa) un 709,9 tūkst. m³ smilts (tai skaitā 439,4 tūkt. m³ zem gruntsūdens līmeņa) krājumi. Derīgo izrakteņu ieguve Paredzētās darbības teritorijā notikusi jau agrāk. No 2019. gada 19. decembra līdz 2043. gada 1. septembrim noteikts sekojošs Iecirknī esošo derīgo izrakteņu ieguves limits un atlikušie krājumi – 731,00 tūkt. m³ smilts - grants materiālam (tai skaitā 238,9 tūkt. m³ zem gruntsūdens līmeņa) un 696,5 tūkt. m³ smiltij (tai skaitā 439,4 tūkt. m³ zem gruntsūdens līmeņa).
- 3.1.5. Paredzētās darbības teritorijai noteikti sekojoši apgrūtinājumi – Ķioci kapu aizsargjosla (0,485 ha) un aizsargjosla gar pašvaldības autoceļu (Atradnes pievedceļš) (0,02 ha), kurās derīgā materiāla ieguvu nav plānots veikt.
- 3.1.6. Derīgo izrakteņu ieguvu paredzēts veikt, veidojot atklātu karjeru vairākās kāplēs. Paredzētā darbība ietver derīgo izrakteņu – smilts – grants un smilts, ieguvu, uzglabāšanu un transportēšanu, kā arī smilts – grants materiāla apstrādi (drupināšanu). Derīgā materiāla ieguvu plānots veikt gan virs, gan zem gruntsūdens līmeņa. Ūdens atsūkņēšana un novadīšana ārpus karjera teritorijas nav paredzēta. Gadā plānots iegūt līdz 50 000 m³ smilts un smilts – grants materiāla (vidēji 30 000 – 40 000 m³).
- 3.1.7. IVN procedūra Paredzētajai darbībai piemērota ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma rezultātā ar Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Dienests)¹ 2020. gada 12. marta lēmumu “*Ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. DA20SI0008*”, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 4. punkta nosacījumu par vairāku paredzēto darbību, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju, kopējo un savstarpējo ietekmi.
- 3.1.8. Programmu IVN veikšanai Birojs izdeva 2020. gada 22. septembrī (turpmāk – Programma). Programma derīga līdz 2025. gada 22. septembrim.
- 3.1.9. Saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu starp Ierosinātāju un Izstrādātāju, Izstrādātāja veikusi Ziņojuma sagatavošanu un publiskās apspriešanas nodrošināšanu.

¹ Kopš 2021. gada 1. jūlija, apvienojot Valsts vides dienesta Daugavpils un Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes, izveidota Latgales reģionālā vides pārvalde.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Atradne atrodas Jēkabpils novada Leimaņu un Kalnu pagastu teritorijās. Savukārt Darbības vieta atrodas Jēkabpils novada centrālajā daļā, Leimaņu pagastā, teritorijā starp Kalnu pagasta robežu Z pusē, reģionālo autoceļu P72 *Ilūkste (Virsaīši) – Bebrene - Birži* (turpmāk – autoceļš P72) ZA - A pusē, vietējo autoceļu V790 *Leimaņi – Mežgale – Grāvīši* (turpmāk – autoceļš V790) D pusē un vietējo autoceļu V828 *Kalneciems – Stradi* R pusē.
- 3.2.2. Iecirknis izvietots Atradnes ZR daļā. Virzienā uz A Darbības vieta tieši robežojas ar Atradnes iecirkni “*Kapāres*”, kuru apsaimnieko un tajā derīgos izrakteņus iegūst Ierosinātāja. Citi Atradnes iecirkņi – “*Laukāres*” un “*Laukāres – I*” – izvietoti uz D, DR, ~ 50 - 200 m no Darbības vietas, bet tieši ar to nerobežojas (Ziņojuma 1.4. attēls). Savukārt virzienā uz ZA un DA, ~ 100 – 125 m no Iecirkņa izvietotas citas derīgo izrakteņu atradnes – “*Rūķīši*” un “*Grantskalni*”. Līdzšinējā darbība iecirknī “*Kapāres*” un Paredzētā darbība pēc būtības ir saistītas, kas paredz secīgu Atradnes izstrādi (ieguves teritoriju paplašināšana). Derīgo izrakteņu ieguve Atradnē tiek veikta jau vairākus gadu desmitus un notiek arī šobrīd.
- 3.2.3. Darbības vieta atrodas ārpus apdzīvotām teritorijām un nerobežojas ar tām. Darbības vietas tiešā tuvumā, ka arī Darbības vietas pievedceļu tiešā tuvumā neatrodas neviena individuālā dzīvojamā māja, viensēta vai apbūves teritorija. Tuvākās viensētas atrodas ~ 0,5 – 0,8 km attālumā no Iecirkņa, tuvākā no tām – “*Dimperāni*”, atrodas ~ 500 m uz DR. Savukārt tuvākās apdzīvotās vietas, ciemi – Leimaņi un Stradi, atrodas attiecīgi ~ 700 m uz DA un ~ 800 m uz DR, tajos izvietoti arī sabiedriski objekti.
- 3.2.4. Piekļuve Darbības vietai iespējama pa vairākiem maršrutiem, kas to savieno ar autoceļu P72 ar asfalta klājumu vai autoceļu V790 ar grants segumu, kas tālāk arī pievienojas autoceļam P72. Viens no piekļuves ceļiem - ~ 0,96 km garš Atradnes pievedceļa posms, Darbības vietu ar autoceļu P72 savieno A virzienā no tās. Minētais Atradnes pievedceļš savieno iecirkņus “*Laukāres*” un “*Laukāres – I*” ar autoceļa P72 un ved gar Iecirkņa D robežu. Līdzīgi Darbības vietai var piekļūt, izmantojot esošo karjera ceļu uz A no tās, kas ved caur iecirkni “*Kapāres*” un pievienojas jau minētajam pievedceļam, kas pēc ~ 150 m pieslēdzas autoceļam P72. Savukārt Darbības vietu ar autoceļu V790 savieno ~ 1 km garš piebraucamais ceļš DR virzienā, kas ved caur iecirkni “*Laukāres*” un tālāk līdz vietējās nozīmes autoceļam. Visi minētie piekļuves ceļi ir ar grants segumu un vērtēti arī kā Paredzētās darbības alternatīvas.
- 3.2.5. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam saskaņā ar Derīgo izrakteņu atradnes pasi Iecirknī izpētīti un tā robežās (4,948 ha platībā) izdalīti un akceptēti N kategorijas smilts – grants krājumi 797,6 tūkst. m³ (tai skaitā 238,9 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa) apjomā un smilts krājumi 709,9 tūkst. m³ (tai skaitā 439,4 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa) apjomā. Atsevišķi aprēķināts krājumu daudzums, kas atrodas Iecirknī esošajās aizsargjoslās, proti, Ķiocu kapu aizsargjosla (0,485 ha platībā) aprēķināti 91,50 tūkst. m³ smilts - grants un 78,00 tūkst. m³ smilts krājumi, bet aizsargjosla gar pašvaldības autoceļu (Atradnes pievedcelš) (0,02 ha platībā) aprēķināti 4,90 tūkst. m³ smilts - grants un 1,70 tūkst. m³ smilts krājumi. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto derīgo izrakteņu ieguvī minētajās aizsargjoslās nav plānots veikt. Atradnē esošo derīgi izrakteņu izmantošanas iespējas ir ceļu būve, betona ražošana un citu būvniecības nozaru vajadzības.
- 3.2.6. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju derīgo izrakteņu ieguve Paredzētās darbības teritorijā notikusi jau agrāk. Attiecīgi derīgā materiāla ieguves limits un atlikušies krājumi no 2019. gada 19. decembra līdz 2043. gada 1. septembrim noteikts sekojošos apjomos – 731,00 tūkst. m³ smilts - grants materiālam (tai skaitā 238,9 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa) un 696,5 tūkst. m³ smiltij (tai skaitā 439,4 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa).

- 3.2.7. Ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas nolūkiem noteiktas teritorijas citās derīgo izrakteņu ieguves vietās, kurās notiek un nākotnē var notikt saimnieciskās darbības vienlaikus ar Paredzēto darbību (Ziņojuma 1.1. nodaļas apakšnodaļa “*Iecirknim „Dzelzīši” tuvumā esošās derīgo izrakteņu ieguves vietas*” (10. – 13. lpp.), 1.4. attēls, 1.1. tabula). Vērtējot Paredzētās darbības un citu apkārtējā teritorijā esošo darbību iespējamās summārās ietekmes, ņemtas vērā un vērtētas darbības, kas tiek veiktas un var tikt uzsāktas Atradnes iecirkņos “*Laukāres*” un “*Laukāres - 1*”, kas izvietotas uz DR no Darbības vietas, un atradnēs “*Rūķīši*” un “*Grantskalni*”, kas savukārt izvietotas attiecīgi uz ZA un DA no Iecirkņa. Informācija par minētajām un citām ieguves vietām ietverta Ziņojuma 1.1. nodaļas apakšnodaļā “*Iecirknim „Dzelzīši” tuvumā esošās derīgo izrakteņu ieguves vietas*” (Ziņojuma 10. – 13. lpp.). Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju Atradnes iecirknī uz DA no Paredzētās darbības vietas un iecirknī “*Sidrabiņi*” aktīva saimnieciskā darbība netiek veikta.
- 3.2.8. Saskaņā ar Jēkabpils novada teritorijas plānojuma 2013. – 2025. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums) grafisko pielikumu “*Jēkabpils novada teritorijas funkcionālais zonējums un apgrūtinātās teritorijas, objekti un to aizsargjoslas*” Paredzētās darbības teritorijas daļas atrodas dažādās funkcionālajās zonās, proti, “*Derīgo izrakteņu ieguves teritorija*” (TD), “*Mežu teritorija*” (M) un “*Lauku zeme*” (L1). Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 271.1. punkts un 284.11. noteic, ka attiecīgi funkcionālajās zonās “*Mežu teritorija*” un “*Lauku zeme*” pieļaujama arī derīgo izrakteņu ieguve, ievērojot minēto noteikumu 4.21. apakšnodaļā “*Prasības derīgo izrakteņu ieguvei*” ietvertās prasības.
- 3.2.9. Atbilstoši Teritorijas plānojumam Darbības vietas ZR stūris 0,485 ha platībā atrodas Ķiocu kapu aizsargjoslā, bet tās DA stūris 0,02 ha platībā atrodas pašvaldības autoceļa (Atradnes pievedceļa) aizsargjoslā. Atbilstoši Ziņojumam šajās teritorijās derīgo izrakteņu ieguvi nav plānots veikt.
- 3.2.10. Darbības vieta atrodas Austrumlatvijas zemienes DR daļā, Aknīstes nolaidenuma malā, kā arī Augšzemes augstienes Sēlijas paugurvalnī. Teritorijas zemes virsma ir viļņots līdzenums, kuras absolūtais augstums galvenokārt ir 95 – 120 m v.j.l., bet izpētes teritorijas lielākais reljefa absolūtais augstums ir 130 – 146,2 m v.j.l. Kvartāra nogulumu biezums izpētes teritorijā ir ~ 20 – 46 m. Zem kvartāra nogulumiem iegul Pļaviņu svītas (*D_{3pl}*) nogulumi.
- 3.2.11. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam Iecirkņa teritorijas lielākajā daļā reljefs ir izmainīts iepriekšējos gados veiktās ieguves rezultātā. Darbības vietas D, centrālās daļas R un A daļā daļēji vai pilnīgi noņemta segkārtā, izstrādāta daļa no derīgās slāņkopas, karjera malās izveidotas segkartin krautnes. Netraucēts reljefs saglabājies tikai Iecirkņa Z, ZR un pašā centrā, pašreizējā reljefa augstuma atzīmēm esot robežās no 122,1 – 146,2 m v.j.l.
- 3.2.12. Ziņojumā norādīts, ka Iecirkņa ģeoloģiskā uzbūve ir vienkārša. Kvartāra nogulumu ģeoloģisko griezumu veido pēc sastāva dažāda un kopumā vāji šķirota nogulumu slāņu mija. Daļu iecirkņa teritorijas klāj augsnes virskārta, ko veido eluviālie nogulumi (*eQ₄*) – augsnes auglīgā daļa un smalkgraudaina smilts, un kas Iecirknī veido derīgā materiāla segkartin virsējo slāni (Z daļā – visu segkartinu). Slāņa kopējais biezums ir no 0,00 – 0,80 m. Derīgo izrakteņu ieguves rezultātā, kas Iecirknī veikta jau iepriekš, daļā teritorijas eluviālo nogulumu slānis jau ir noņemts vai izraknāts. Tādejādi Darbības vietas teritorijas D un A malās, trīs krautnēs uz dabīga saguluma augsnes un/vai derīgo izrakteņu virsmas konstatēti tehnogēnie nogulumi (*tQ₄*), kurus veido jaukta sastāva materiāls.
- 3.2.13. Zem eluviālo nogulumu slāņa iegul glaciofluviālie nogulumi (*fQ_{3ltv}*) – dažādgraudaina smilts, pārsvarā ar grants graudu sīku oļu piejaukumu, smilts un grants maisījums ar oļiem un laukakmeņiem, kā arī mālsmilts ar grants, oļu un laukakmeņu piejaukumu.

Minēto nogulumu slāņa kopējais biezums ir 34,3 m. Dažāda rupjuma smilts un smilts – grants slāņkopa, savstarpēji mijoties, izplatīta visā Iecirkņa teritorijā un veido Iecirkņa derīgo slāņkopu. Kopumā smilts iegul derīgās slāņkopas apakšdaļā un vidus daļas augšdaļā, savukārt smilts – grants – augšdaļā un vidus daļas apakšā. Saskaņā ar Ziņojumu daļā Iecirkņa glaciofluviālo nogulumu slāņa virspusē iegul 0,00 – 2,8 m biezs slānis, kas sastāv no mālsmilts ar granti, oļiem un laukakmeņiem, veidojot segkārtas lielāko daļu.

- 3.2.14. Savukārt Iecirkņa kvartāra nogulumu pamatni veido ~ 5,5 m biezs ūdeni mazcaurlaidīgu glaciģēno nogulumu (*gQ3ltv*) – morēnas mālsmilts un māla, slānis, kas kalpo arī kā sprosts slānis un atdala kvartāra bezspiediena ūdens horizontu no pirmskvartāra artēziskā ūdens horizontiem, kurus veido Pļaviņu svītas dolomīti ar dolomītmerģeļa starpkārtām.
- 3.2.15. Raksturojot Paredzētās darbības un tai piegulošo teritoriju hidroģeoloģisko režīmu, apskatīti tie pazemes ūdens horizonti, kuri galvenokārt tiek izmantoti apkārtņē esošo dzīvojamo māju ūdensapgādē, proti, kvartāra pazemes ūdens horizonta, kuru veido glaciofluviālie nogulumi (dažāda rupjuma smilts, smilts – grants ar oļiem un laukakmeņiem), gruntsūdeņi un Pļaviņu pazemes ūdens horizonta, kuru veido plaisaini un kavēni dolomīti, spiediena ūdeņi. Saskaņā ar Ziņojumu gruntsūdens horizonts Atradnē konstatēts 16,0 - 22,0 m dziļumā no zemes virsmas jeb 118,72 – 120,61 m v.j.l. (vidēji 119,6 m v.j.l.). Savukārt Pļaviņu ūdens horizonta virsma Iecirknī iegul 40,6 m dziļumā no zemes virsmas. Gruntsūdeņu plūsma izpētes teritorijā vērsta virzienā uz Z, savukārt artēzisko ūdeņu plūsma lokāli vērsta Daugavas ielejas virzienā, bet reģionāli – Z virzienā no Darbības vietas.
- 3.2.16. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības teritorijas apkārtņē esošo viensētu un atsevišķu objektu ūdensapgādē tiek izmantotas dziļas grodu akas, kas ierīkotas gruntsūdeņos, vai artēziskās akas ar sūkni, kurās ūdeni iegūst no augšdevona Pļaviņu (*D3pl*) un Gaujas (*D3gj*) svītas pazemes ūdens horizontiem. Darbības vietā un tās tuvumā nav reģistrētas pazemes ūdens atradnes vai ūdens ieguves urbumi, kā arī tā neatrodas un nerobežojas ar to aizsargjoslām. Tuvākās viensētas, kuru ūdensapgāde tiek izmantotas grodu akas atrodas 0,5 – 0,8 km attālumā no Iecirkņa, bet tuvākie ūdens ieguves urbumi ierīkoti 0,8 – 2,2 km attālumā.
- 3.2.17. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam Paredzētās darbības teritorijas inženierģeoloģiskie apstākļi tiek vērtēti kā vienkārši un līdz ar to ir piemēroti derīgā materiāla izstrādei. No grunts īpašībām atkarīga arī iespējamo mūsdienu ģeoloģisko procesu un ģeoloģisko risku attīstība, kas Paredzētās darbības kontekstā var būt potenciāla karjera bortu noslīdeņu vai nogrūvumu veidošanās, ja netiek nodrošināts atbilstošs un drošs to slīpums. Citi mūsdienu ģeoloģiskie procesi, kas varētu radīt ģeoloģiskos riskus, Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā Ziņojumā nav identificēti.
- 3.2.18. Paredzētās darbības teritorijā un tās tiešā tuvumā nav nozīmīgu ūdensteču vai ūdenstilpju. Tuvākās dabiskā ūdenstilpes ir Skrīveru ezers ~ 2,5 km un Augšķiešu ezers ~ 2,8 km, kas atrodas uz DA, bet tuvākā dabiskā ūdenstece – Ērmīte ~ 2,1 km uz A. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības teritorijā un tās tiešā tuvumā nav meliorācijas objektu un meliorācijas sistēmu.
- 3.2.19. Darbības vieta neatrodas un nerobežojas ar Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk – Natura 2000 teritorija) vai citām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk – ĪADT), kā arī tajā nav izveidoti mikroliegumi, un tā neatrodas minēto aizsargājamo teritoriju tiešā tuvumā. Darbības vietai tuvākā Natura 2000 teritorija ir dabas liegums “*Kaušņu purvs*”, kas atrodas ~ 2,55 km uz ZA. Savukārt tuvākais īpaši aizsargājamais biotops – 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs*², atrodas ~

² Biotops iekļauts Ministru kabineta 2017. gada 28. jūnija noteikumu Nr. 350 “*Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu*” Pielikuma 3.6. punktā.

300 m uz R, bet ~ 700 m uz A – biotops 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*³. Tuvākie mikroliegumi atrodas ~ 3,7 – 4,2 km uz ZA, tie izveidoti īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai. Vēl Darbības vietas tuvumā, ~ 1,15 – 1,35 km uz R, DR, atrodas vairāki dabas pieminekļi – aizsargājamie koki jeb dižkoki. Savukārt tuvākā reģistrētā sugu (parastās odzes *Vipera berus*) dzīvotne atrodas ~ 0,85 km uz D, pie autoceļa V790.

- 3.2.20. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju potenciālo dabas vērtību, tajā skatā tajās esošo biotopu, augu sugu un ornitofaunas izvērtējumu, pamatojoties uz pieejamo informāciju un 2020. gada 27. oktobrī veiktā izpētes teritorijas apsekojuma rezultātiem, veicis atbilstošā jomā izglītību ieguvis speciālists, Msc. biol. J. Jātnieks (turpmāk – Ekologs)⁴. Saskaņā ar Ekologa sniegto vērtējumu Darbības vietā un tai piegulošajās teritorijās nav konstatēti Latvijā vai Eiropas Savienībā īpaši aizsargājami biotopi vai īpaši aizsargājamas augu sugas. Apsekotajās teritorijās, tajā skaitā Darbības vietā, ieguve notikusi jau iepriekš, vietām tā bijusi ilgstoši pārtraukta, pēc tam ieguve atkal turpinājusies, kā rezultātā teritorijas dzīvās dabas elementi veidojušies regulāras derīgo izrakteņu ieguves rezultātā un atrodas aktīvā sukcesijas fāzē. Paredzētās darbības teritorijā nav konstatēti ne mežu, ne zālāju biotopi. Teritorija daudzviet aizaugusi ar kokiem un krūmiem, atsevišķās vietās zemsedzi sedz zālāju un sūnu apaugums. Teritorijā konstatētais apaugums neatbilst bioloģiski vērtīgiem kritērijiem.
- 3.2.21. Atbilstoši Ekologa sniegtajam vērtējumam Atradnes teritorijā tās apsekošanas laikā netika konstatēta neviena Latvijā īpaši aizsargājamā⁵ vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīvas 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību (turpmāk – Putnu direktīva) I pielikumā iekļauta putnu suga vai putnu sugas, kuru aizsardzībai veidojami mikroliegumi, un Latvijas Sarkanajā grāmatā iekļautās putnu sugas. Savukārt saskaņā ar dabas datu bāzē Dabasdati.lv⁶ pieejamo informāciju Paredzētās darbības teritorijā nav atzīmēti īpaši aizsargājamo putnu sugu novērojumi, bet tās tuvākajā perifērijā tie ir reģistrēti nelielā skaitā. Tā, piemēram, Darbības vietai tuvākie nesenākie novērojumi⁷ īpaši aizsargājamām putnu sugām – pelēkā dzilna *Picus canus* un vidējais dzenis *Dendrocoptes medius*⁸, reģistrēti uz DR no Iecirkņa, attiecīgi ~ 1,4 km, pie mājām “Putraimiņi” un ~ 0,9 km, parkā pie Bērzgala pamatskolas. Savukārt saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) sniegto informāciju Darbības vietas apkārtnē (~ 400 m attālumā) konstatēta pierādīta vidējā dzeņa *Dendrocoptes medius* ligzdošana, bet pelēkā dzilna *Picus canus* novērota Paredzētās darbības teritorijā⁹.
- 3.2.22. Saskaņā ar publiski pieejamo Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – NKMP) Valsts kultūras pieminekļu sarakstu¹⁰ Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē reģistrēti vairāki aizsargājami kultūras pieminekļi. Proti, ~ 5,2 km uz ZA no Iecirkņa atrodas valsts nozīmes arhitektūras piemineklis Zāses luterāņu baznīca (aizsardzības Nr. 6310). Savukārt ZR virzienā, ~ 0,99 km attālumā atrodas Ķiocu senkapi (aizsardzības Nr. 906) un ~ 2,0 km attālumā Biržu pilskalns (aizsardzības Nr. 907), bet ~ 1,1 km uz DR – Stradu senkapi (aizsardzības Nr. 915), visi minētie ir vietējas nozīmes

³ Biotops iekļauts Ministru kabineta 2006. gada 21. februāra noteikumu Nr. 153 “Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu” sarakstā kā prioritāras nozīmes.

⁴ Atbilstošo Ziņojuma 4. lpp. pievienotajam IVN ziņojuma sagatavošanā iesaistīto ekspertu sarakstam.

⁵ Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr. 396 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” (turpmāk – Noteikumi Nr. 396).

⁶ Publiski pieejama - <https://dabasdati.lv/lv>.

⁷ Saskaņā ar Ziņojuma 64. lpp. sniegto informāciju novērojumi reģistrēti 2017. gada aprīlī (novērotājs A. Pērkons).

⁸ Minēto sugu aizsardzību nosaka gan Putnu direktīvas I pielikums, gan Noteikumi Nr. 396.

⁹ Minētā informācija, kas iekļauta Ziņojuma 64. lpp., sniegta DAP 2021. gada 8. marta vēstulē Nr. 4.9/1327/2021-N un 2021. gada 12. aprīļa vēstulē Nr. 4.9/2071/2021-N.

¹⁰ NKMP Valsts kultūras pieminekļu saraksts, publiski pieejams - <https://is.mantojums.lv/map/>.

arheoloģiskie pieminekļi. Saskaņā ar Ziņojumu kultūras pieminekļu aizsardzības zonas neskar Paredzētās darbības teritoriju. Ziņojumā identificēti arī citi Darbības vietas apkārtnē esoši pašvaldības kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti un tūrisma objekti.

- 3.2.23. Atbilstoši Teritorijas plānojumā sniegtajai informācijai un Ziņojuma autoru novērtējumam Paredzētās darbības teritorijā un tās tiešā tuvumā nav konstatētas ainaviski vai vizuāli vērtīgas teritorijas.
- 3.2.24. Atbilstoši Teritorijas plānojumam Atradnes DR mala robežojas ar bijušās sadzīves atkritumu izgāztuves “*Bērzgala*” teritoriju (Ziņojuma 2.5. attēls 47. lpp.), kas saskaņā ar VAS “*Latvijas, Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) publiski pieejamo Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā¹¹ (turpmāk – PPPV reģistrs) sniegto informāciju reģistrēta kā potenciāli piesārņota vieta (reģistrācijas Nr. 56748/5301) un atrodas ~ 800 m uz Z - ZA no Darbības vietas. IVN ietvaros noskaidrots, ka LVĢMC datu bāzē esošajā kartē kļūdaini norādīta bijušās izgāztuves atrašanās vieta, proti, tā atrodas vietā, kas norādīta Teritorijas plānojumā (~ 0,5 km uz DR no Darbības vietas R robežas). Savukārt kā cits vides riska objekts Ziņojuma autoru ieskatā var tikt uzskatīts nerekultivētais Atradnes iecirknis, kas atrodas uz D no Darbības vietas un ir piesārņots ar saimnieciskiem atkritumiem. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības vietā un tās tuvākajā apkārtnē citas vides problēmas vai riska objekti nav konstatēti.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Paredzētā darbība ietver smilts un smilts - grants ieguvī, izmantojot ekskavatoru, transportēšanu uz krautnēm vai tehnoloģisko laukumu tās tālākai apstrādei, pēc nepieciešamības arī apstrādi drupināšanas iekārtā, transportēšanu uz gatavās produkcijas krautnēm, uzglabāšanu un izvešanu realizācijai.
- 3.3.2. Pirms derīgo izrakteņu ieguves Darbības vietā visā tās platībā paredzēts veikt apauguma novākšanu, kā arī noņemt augsnes virskārtu un segkārtu. Noņemto augsnes un segkārtas materiālu plānots izvietot pagaidu uzglabāšanas krautnēs (vaļņos) Iecirkņa teritorijā esošajās kapu un autoceļa aizsargjoslās, kā arī pa karjera perimetru (Ziņojuma 1.8. attēls), un vēlāk izmantot karjera rekultivācijā. Tāpat arī noņemto apaugumu paredzēts novietot kopā ar augsnes slāni kompostēšanai un vēlāk izmantot karjera rekultivācijā. Prognozētais noņemamā augsnes slāņa apjoms – 4,5 tūkst. m³, savukārt segkārtas apjoms – 43,6 tūkst. m³.
- 3.3.3. Derīgā materiāla ieguvī paredzēts sākt no Darbības vietas A malas, kas pieguļ Ierosinātās apsaimniekotajam iecirknim “*Kapāres*”, virzienā uz R. Saskaņā ar Ziņojumu ieguvī Darbības vietā paredzēts uzsākt tikai pēc ieguves darbu pabeigšanas iecirknī “*Kapāres*”. Derīgā materiāla ieguvī paredzēts veikt gan virs, gan zem gruntsūdens līmeņa. Materiāla ieguvei zem gruntsūdens līmeņa nav paredzēts veikt mākslīgu tā pazemināšanu, ūdeni atsūkņējot vai novadot ārpus Paredzētās darbības teritorijas.
- 3.3.4. Derīgo izrakteņu ieguvī paredzēts veikt atklātā karjerā, veidojot 5 – 6 kāplēs, kur vienas kāples augstums būs ~ 4 m (ekskavatora kausa strēles garums). Saskaņā ar Ziņojumā norādīto vispirms paredzēts izstrādāt pirmo kāpli visā ieguves platībā, tad otro un tā secīgi pa kārtām ieguvī veikt visā derīgā materiāla iegulas dziļumā. Materiālu, kas iegūts zem gruntsūdens līmeņa, paredzēts iegūt vienā kāplē līdz atļautajam ieguves jeb akceptēto krājumu dziļumam, neveicot gruntsūdens līmeņa pazemināšanu. No Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka ieguve zem gruntsūdens līmeņa jāplāno tā, lai veidotu pietiekami dziļu ūdenstilpni (vairāk par 1,5 m), tādējādi samazinot pārpurvošanās

¹¹ PPPV reģistrs, publiski pieejams -

<http://parissrv.lvģmc.lv/#viewType=pppvMapView&addreshtimer=true&donotrenderwithoutrole=true&donotusewrapper=true&incrementCounter=1>.

procesu iespējamu attīstību. Derīgā materiāla ieguvē gan virs, gan zem gruntsūdens līmeņa paredzēts izmantot kausa ekskavatoru.

- 3.3.5. Iegūto materiālu ar frontālo iekrāvēju plānots transportēt uz tehnoloģisko laukumu, tā tālākai apstrādei vai uzglabāšanai. Iegūtais materiāls tehnoloģiskajā laukumā tiks novietots pagaidu uzglabāšanas krautnēs, pēc nepieciešamības apstrādāts, izmantojot drupinātāju, un/vai uzglabāts līdz tā tālākai realizācijai. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto karjerā nav paredzēta ilgstoša iegūtā materiāla uzkrāšana, to paredzēts uzglabāt tikai aktīvajā ieguves sezonā, proti, 8 mēnešus gadā. Atbilstoši Ziņojumam plānots, ka vienlaicīgi uz vietas uzglabājamā gatavā materiāla daudzums nepārsniegs 3200 t (maksimālais krautnes augstums nepārsniegs 10 m).
- 3.3.6. No Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka, izstrādājot karjeru, ieguves vietā pakāpeniski veidosies ūdenstilpe, kuras platība pēc ieguves vietas rekultivācijas prognozēta ~ 3 – 3,5 ha.
- 3.3.7. Izstrādājot karjeru, iespējama mūsdienu eksodinamisko procesu (nobrukumi, noslīdeņi, grunts izskalojumi) aktivizēšanās. Lai novērstu potenciālu nevēlamu nogāžu procesu attīstību, izstrādājot karjeru, jāievēro darba drošības pasākumi un jāizvēlas drošs izstrādes kāples augstums un slīpums, kā arī brauktuvju kritums atbilstoši izmantojamās tehnikas parametriem (vēlamais brauktuvju kritums – 8 %). Savukārt rekomendējamā virsūdens kāpļu nogāzes augstuma - platuma attiecība ir 1:1,5, zemūdens – 1:2, bet kāpļu augstums – 4 - 5 m.
- 3.3.8. Saskaņā ar Ziņojumu atkarībā no pieprasījuma gadā plānots iegūt 30 000 – 50 000 m³ (vidēji 40 000 m³) derīgā materiāla. Prognozēts, ka Darbības vietā esošo krājumu daudzumu varētu izstrādāt ~ 35 gadu laikā.
- 3.3.9. Attiecībā uz darbības organizāciju no Ziņojuma izriet sekojošais:
 - 3.3.9.1. Derīgo izrakteņu ieguvu un izvešanu no karjera paredzēts veikt darba dienās, darba laikā no plkst. 8:00 – 17:00. Derīgā materiāla ieguvu paredzēts veikt sezonāli ~ 8 mēnešus gadā, bezsala periodā – no aprīļa līdz novembrim.
 - 3.3.9.2. Daļu iegūtā materiāla pēc nepieciešamības paredzēts apstrādāt, to drupinot, iegūtā materiāla drupināšanu paredzēts veikt ~ 3 mēnešus gadā.
 - 3.3.9.3. Savukārt gatavā materiāla izvešanu paredzēts organizēt pēc vajadzības 8 mēnešu periodā, dienā vidēji veicot 20 reišus vienā virzienā.
 - 3.3.9.4. Iegūtā materiāla uzglabāšana arī plānota 8 mēnešus gadā.
- 3.3.10. Paredzēto darbību karjerā nodrošinās šādas tehnikas vienības: 1 ekskavators (1336 h/a), 1 frontālais iekrāvējs (1336 h/a) un 1 drupinātājs (600 h/a). Savukārt gatavās produkcijas transportēšanai paredzēts izmantot kravas autotransportu, vidējā kravas ietilpība 12 m³.
- 3.3.11. Izstrādātā materiāla pārvietošanu paredzēts organizēt pa karjera iekšējiem ceļiem, bet izvešanu – pa esošiem karjera piebraucamajiem ceļiem un koplietošanas autoceļiem galvenokārt ar grants segumu, nodrošinot transportēšanas automašīnu nokļūšanu līdz autoceļam P72. Saskaņā ar Ziņojumu iegūto materiālu iespējams transportēt pa trīs maršrutiem, kuri IVN gaitā vērtēti arī kā alternatīvas.
 - 3.3.11.1. Pirmais maršruts ved no Darbības vietas A daļas pa esošo karjera ceļu caur iecirkni “*Kapāres*”, pēc tam ~ 150 m pa Atradnes pievedceļu ar grants segumu līdz savienojamam ar autoceļu P72. Kopējais pievedceļa ar grants segumu garums vienā virzienā ir ~ 0,69 km.
 - 3.3.11.2. Otrais maršruts ved no Iecirkņa D daļas pa jau minēto pievedceļu, kuru izmanto iecirkņi “*Laukāres*” un “*Laukāres - I*”, un tālāk A virzienā līdz autoceļam P72. Šajā variantā pievedceļa garums vienā virzienā ir 0,96 km. Pirmo divu maršrutu gadījumā Atradnes pievedceļš ikdienā tiek uzturēts labā stāvoklī, jo to savām vajadzībām

izmanto arī citu ieguves vietu izstrādātāji, tā platums ~ 7 m, kas ļauj uzturēt kravas autotransporta plūsmu divos virzienos.

- 3.3.11.3. Trešais maršruts ved no Darbības vietas D daļas pa Atradnes pievedceļu virzienā uz DR caur iecirkņiem *“Laukāres”* un *“Laukāres – I”* līdz autoceļam V790, kurš virzienā uz A, caur Leimaņu ciemu, savienojas ar autoceļu P72. Šajā variantā pievedceļa garums vienā virzienā ir 1,182 km, autoceļa V790 posma ar grants segumu garums 1,851 km, bet posma ar asfalta segumu - 0,696 km. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju ~ 0,6 km garumā esošais pievedceļš no iecirkņa *“Laukāres – I”* līdz autoceļam V790 ir šaurāks un ar nepietiekamu kravnesību, tādejādi esošajā stāvoklī nav izmantojams regulāriem kravu pārvadājumiem.
- 3.3.12. No Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka Iecirknī nav paredzēts ierīkot jaunu pieslēgumu elektrolīnijai vai cita veida inženierkomunikācijām. Tāpat nav paredzēts veidot dzeramā ūdens apgādes sistēmu un gruntsūdens novadīšanas sistēmu no karjera. Darbinieku sadzīves vajadzībām dzeramais ūdens tiks piegādāts fasētā veidā. Nav sagaidāma sadzīves un ražošanas notekūdeņu rašanās.
- 3.3.13. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības nodrošināšanai nav nepieciešama jaunu infrastruktūras objektu izbūve (neskaitot tehnoloģiskā laukuma ierīkošanu, kurā tiks izvietots arī mobilais drupinātājs). Nokļūšanai Iecirknī paredzēts izmantot jau esošos pievedceļus. Savukārt darbinieku vajadzībām plānots uzstādīt vagoniņu un pārvietojamu tualeti. Elektrību vagoniņam paredzēts nodrošināt, izmantojot pārvietojamu dīzeļģeneratoru, ko darbinās pēc vajadzības.
- 3.3.14. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam atkritumu apsaimniekošanu (sadzīves, ražošanas, tajā skaitā bīstamie) paredzēts veikt saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un, uz noslēgto līgumu pamata, nodot uzņēmumiem, kas nodrošina to apsaimniekošanu. Savukārt derīgo izraķteņu ieguves atkritumu (segkārtas, augsnes pārpalikumi) apsaimniekošanu paredzēts nodrošināt saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 21. jūnija noteikumiem Nr. 470 *“Derīgo izraķteņu ieguves atkritumu apsaimniekošanas kārtība”*.
- 3.3.15. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto karjera tehniku pēc darba laika beigām paredzēts novietot tehnoloģiskajā laukumā. Darbības vietā nav paredzēta degvielas uzglabāšana. Degviela tehnikai tiks pievesta un uzpildīta ar speciālu sertificētu autotransportu, kas aprīkots ar sertificētu mobilo degvielas uzpildes iekārtu. Tehnikas uzpildi paredzēts veikt tehnoloģiskajā laukumā. Darbības vietā nav paredzēts veikt tehnikas apkopi un remontu, minēto darbu nodrošināšanai plānots slēgt līgumus ar servisa sniedzējiem, ietverot arī prasību par apkopes un remonta laikā radušos atkritumu savākšanu un apsaimniekošanu. Iecirknī paredzēts nodrošināt naftas produktu sorbentus iespējamai avārijas noplūdes seku novēršanai vai mazināšanai, vai izlijušas degvielas savākšanai.
- 3.3.16. Rekultivāciju paredzēts veikt pēc karjera izstrādes. Saskaņā ar Ziņojumu Darbības vietu pēc derīgā materiāla izstrādes paredzēts rekultivēt par ūdenskrātuvi ~ 3 – 3,5 ha platībā, kuru iespējams izmantot rekreācijai vai, iespējams, zivju audzēšanai. Rekultivācijas darbos paredzēts izmantot iepriekš noņemto augsnes virskārtu un segkārtu, veidojot ūdenstilpes krastus. Pēc iecirkņa izstrādes karjera malu nogāzes nepieciešams rekultivēt ievērojot nogāzes slīpumu 1:3, lai novērstu nobrukumu un noslīdeņu veidošanos. Detalizētu rekultivācijas plānu paredzēts izveidot karjera izstrādes un rekultivācijas projektā, to saskaņojot ar Jēkabpils novada pašvaldību.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ziņojuma autori Paredzētās darbības teritoriju novērtējuši kā optimālu plānotajai derīgo izraķteņu ieguvei, tādejādi Darbības vietas alternatīva netiek izskatīta, jo tiek vērtēta derīgo izraķteņu ieguve teritorijā, kurā akceptēti derīgo izraķteņu krājumi un izsniegta ieguves atļauja, kā rezultātā plānota ieguves platību paplašināšana jau izstrādē esošā Atradnē. Tādejādi IVN ietvaros vērtētās alternatīvas saistīta ar iespējamo iegūtā

materiāla transportēšanas ceļa variantu. Proti, Ziņojumā vērtēti trīs alternatīvie varianti transportēšanas ceļa maršrutam (Ziņojuma 1.15. attēls):

- 3.4.1.1. 1. alternatīva jeb pamatvariants paredz iegūto materiālu transportēt no Iecirkņa A daļas caur iecirkni “*Kapāres*” pa esošo karjera ceļu, tad ~150 m pa Atradnes pievedceļu uz autoceļu P72. Maršruta kopgarums vienā virzienā 0,69 km.
- 3.4.1.2. 2. alternatīva paredz iegūto materiālu transportēt no Iecirkņa D daļas pa Atradnes pievedceļu uz A līdz autoceļam P72. Maršruta kopgarums vienā virzienā 0,96 km.
- 3.4.1.3. 3. alternatīva paredz iegūto materiālu transportēt no Iecirkņa D daļas pa Atradnes pievedceļu uz DR caur iecirkņiem “*Laukāres-1*” un “*Laukāres*” uz autoceļu V790, un tālāk caur Leimaņu ciemu uz autoceļu P72. Maršruta kopgarums vienā virzienā 3,72 km¹².
- 3.4.2. Transportēšanas ceļu maršruta alternatīvu vērtējums un salīdzinājums veikts, pamatojoties uz Ziņojuma autoru izstrādātu novērtējuma sistēmu ballēs, vērtējot dažādus iespējamo ietekmju faktorus un kritērijus gan īstermiņā, gan ilgtermiņā, īstenojot kādu no transportēšanas maršruta alternatīvu variantiem¹³. Secināts, ka sagaidāmā ietekme uz apkārtējo vidi, cilvēku veselību, satiksmes drošību un ekonomisko ieguvumu alternatīvu griezumā būtiski atšķiras, sevišķi, salīdzinot pirmos divus alternatīvu variantus ar trešo transportēšanas ceļa alternatīvu. Proti, galvenā atšķirība pēc salīdzinājumā izvirzītajiem kritērijiem saistīta ar satiksmes intensitāti, plūsmas organizēšanu un satiksmes drošību. Izvērtējama rezultātā Ierosinātāja izvēlējusies īstenot 1. alternatīvu jeb pamatvariantu. Izvēlēto transportēšanas ceļa alternatīvu savā 2021. gada 8. marta vēstulē Nr. 4.9/1327/2021-N rekomendējusi izvēlēties arī DAP.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Dienesta 2020. gada 12. marta Ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. DA20SI0008 (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/449).
- 4.2. Biroja 2020. gada 13. marta vēstule Nr. 5-01 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”, ar kuru Birojs informē Ierosinātāju, Jēkabpils novada domi un Dienestu, ka Birojā saņemts Dienesta 2020. gada 12. marta ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. DA20SI0008 un par tālāk nepieciešamajām darbībām un likumdošanā noteikto kārtību kādā veicama ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.
- 4.3. 2020. gada 19. augusta Paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1393).
- 4.4. 2020. gada 21. augusta Papildinājums Paziņojumam par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1420).
- 4.5. Izstrādātājas 2020. gada 24. augusta elektroniskā pasta vēstule “*Papildinājums paziņojumam*” un tai pievienotais papildinājums Paziņojumam par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1431).
- 4.6. Ierosinātājas 2020. gada 24. augusta vēstule “*Par IVN programmas izsniegšanu*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1435).
- 4.7. Privātpersonas 2020. gada 31. augusta elektroniskā pasta vēstule “*Par ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu Nr.DA20SI0008*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1488).
- 4.8. Privātpersonas 2020. gada 8. septembra elektroniskā pasta vēstule “*Sabiedriskā apspriešana SIA “Ošukalns”*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1530).

¹² Maršruta kopgarums alternatīvu aprakstā norādīts saskaņā ar Ziņojuma 6.1. tabulā sniegto informāciju, kas raksturo attiecīgā posma garumu no Iecirkņa līdz autoceļam P72, lai gan Ziņojuma 117. lpp. norādīts, ka maršruta kopgarums ir 1,182 km, šajā gadījumā domājot pievedceļa garumu līdz autoceļam V790.

¹³ Ziņojuma 6.1. tabula.

- 4.9. Izstrādātājas 2020. gada 9. septembra elektroniskā pasta vēstule *“Vienošanās par pakalpojumu”*, ar kuru tā nosūtījusi līgumu ar Izstrādātāju, uz kura pamatu tā Ierosinātājas vārdā organizē sabiedrisko apspriešanu paredzētajai darbībai un sagatavo nepieciešamos dokumentus ietekmes uz vidi novērtējuma programmas saņemšanai (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1532).
- 4.10. Izstrādātājas 2020. gada 11. septembra elektroniskā pasta vēstule *“Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas dokumenti”* ar tai pievienotajiem sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāliem (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1550).
- 4.11. Biroja 2020. gada 22. septembra Programma Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam.
- 4.12. Izstrādātājas 2021. gada 8. februāra elektroniskā pasta vēstule *“Paziņojums par IVN ziņojuma sabiedrisko apspriešanu”* un tai pievienotais paziņojumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/271).
- 4.13. Izstrādātājas 2021. gada 22. februāra elektroniskā pasta vēstule *“Sabiedriskās apspriešanas”* un tai pievienotie Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas materiāli (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/395).
- 4.14. Dienesta 2021. gada 4. marta vēstule Nr. 2.4/519/DA/2021 *“Par SIA “Ošukalns” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* ar atsauksmi par sagatavoto Ziņojumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/502).
- 4.15. DAP 2021. gada 8. marta vēstule Nr. 4.9/1327/2021-N *“Par paredzētās darbības “Derīgo izrakteņu (smilts un smilts - grants) ieguves uzsākšanas “Laukāres” iecirknī “Dzelziši”” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu”* ar atsauksmi par sagatavoto Ziņojumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/532).
- 4.16. Biroja 2021. gada 15. marta vēstule Nr. 5-01/310 Ierosinātājai un Izstrādātājai, ar kuru Birojs informē par Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto DAP atsauksmi par sagatavoto Ziņojumu, kuru nosūta izvērtēšanai un Ziņojuma pilnveidošanai.
- 4.17. Izstrādātājas 2021. gada 22. marta vēstule *“Par IVN ziņojuma iesniegšanu”*, ar kuru Birojā iesniegts sagatavotais Ziņojums (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/638).
- 4.18. Ierosinātājas 2021. gada 22. marta vēstule *“Par IVN ziņojuma iesniegšanu”*, ar kuru Birojā iesniegts elektroniski parakstīts Ziņojums (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/639).
- 4.19. Izstrādātājas 2021. gada 23. marta elektroniskā pasta vēstule un tai pievienotais paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/645).
- 4.20. Dienesta 2021. gada 12. aprīļa vēstule Nr.2.3/793/DA/2021 *“Par SIA “Ošukalns” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma aktualizēto Ziņojumu”* ar atsauksmi par aktualizēto Ziņojumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/780).
- 4.21. DAP 2021. gada 12. aprīļa vēstule Nr. 4.9/2071/2021-N *“Par paredzētās darbības “Derīgo izrakteņu (smilts un smilts-grants) ieguves uzsākšanas “Laukāres” iecirknī “Dzelziši”” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu”* ar atsauksmi par aktualizēto Ziņojumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/781).
- 4.22. Jēkabpils novada pašvaldības 2021. gada 21. aprīļa vēstule Nr. JNP/21/2-23/424 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma aktualizēto ziņojumu”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/845).
- 4.23. Biroja 2021. gada 29. aprīļa vēstule Nr.5-01/471 Ierosinātājai un Izstrādātājai, kurā Birojs lūdz precizēt un papildināt Ziņojumā sniegto informāciju.
- 4.24. Ierosinātājas 2021. gada 25. maija vēstule Nr. 201 *“Par aktualizētā IVN ziņojuma iesniegšanu”*, kurā sniegta arī informācija par Ziņojuma elektroniskās versijas pieejamību (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1098).

- 4.25. Izstrādātājas 2021. gada 26. maija elektroniskā pasta vēstule, ar kuru Birojam nosūtīts Paziņojums par aktualizētā Ziņojuma iesniegšanu Birojā (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1109).
- 4.26. Izstrādātājas 2021. gada 25. maija vēstule (Birojā saņemta 2021. gada 27. maijā) *“Par papildinātā IVN ziņojuma iesniegšanu”* un tai pievienotā aktuālā Ziņojuma redakcija (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1121).
- 4.27. Biroja 2021. gada 18. jūnija vēstule Nr. 5-01/632 Ierosinātājai un Izstrādātājai par Ziņojuma izvērtēšanas termiņa pagarinājumu.
- 4.28. DAP 2021. gada 21. jūnija vēstule Nr. 4.9/3682/2021-N *“Par paredzētās darbības “Derīgo izrakstu (smilts un smilts-grants) ieguves uzsākšanas “Laukāres” iecirknī “Dzelzi”” aktualizēto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* ar viedokli par papildināto Ziņojumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1273).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

Detalizēta informācija par sabiedriskās apspriešanas gaitu un termiņiem ir publiskota Biroja tīmekļa vietnē Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtēšanas gaitas sadaļā: <https://www.vpvp.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti>. Citu starpā, minētajā vietnē publiskoti arī visi sabiedrisko apspriešanu paziņojumi, kuros norādīta informācija par apspriešanas periodiem, notikušajām sanāksmēm un priekšlikumu iesniegšanas termiņiem. Tālāk Birojs sniedz īsu sabiedrības līdzdalības procesa un apkopoto viedokļu un argumentu izklāstu.

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paziņojums par IVN uzsākšanu un Paredzētās darbības sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta *“Brīvā Daugava”* 2020. gada 18. augusta izdevumā Nr. 65 (11542), bet papildinājums minētajam paziņojumam tika publicēts laikraksta *“Brīvā Daugava”* 2020. gada 25. augusta izdevumā Nr. 67 (11544), ievietots Ierosinātājas tīmekļa vietnē www.osukalns.lv, pašvaldības tīmekļa vietnē www.jekabpilsnovads.lv un Biroja tīmekļa vietnē www.vpvp.gov.lv, kā arī Izstrādātāja par Paredzēto darbību individuāli informēja tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Ar sagatavotajiem materiāliem par plānoto Paredzēto darbību varēja iepazīties Jēkabpils novada pašvaldībā (adrese: Rīgas iela 150A, Jēkabpils, LV-5202) un Ierosinātājas tīmekļa vietnē www.osukalns.lv
- 5.1.2. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2020. gada 28. augustā Ierosinātājai piederošās telpās (adrese: Bebru iela 104A, Jēkabpils, LV-5201) plkst. 9:00. Sanāksmē piedalījās 5 personas. Klātesošajiem tika sniegta informācija par plānoto Paredzēto darbību un IVN procesu, kā arī par sabiedrības iespēju tajā iesaistīties. Sanāksmē savu viedokli par plānoto Paredzēto darbību puda arī pašvaldības pārstāvis, norādot, ka atbalsta plānoto projektu. Jautājumi no klātesošajiem netika uzdoti.
- 5.1.3. IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā interesentiem bija iespēja piedalīties arī neklātienē formā - attālinātajā tiešsaistes sapulcē, kas savukārt norisinājās 2020. gada 8. septembrī plkst. 10:00, pieejas saite uz tiešsaistes video konferenci tika publicēta Ierosinātājas mājaslapā www.osukalns.lv. Laika posmā no 2020. gada 4. septembra līdz 10. septembrim interesentiem Ierosinātājas mājaslapā www.osukalns.lv un pašvaldības mājaslapā www.jekabpilsnovads.lv bija pieejama video prezentācija par plānoto Paredzēto darbību un iespēja uzdot sev interesējošos jautājumus un saņemt atbildes no

Izstrādātājas pārstāvja. Atbilstoši sniegtajai informācijai tiešsaistes sapulcei nepieslēdzās neviens interesents.

- 5.1.4. IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā tika iesniegti 2 privātpersonu viedokļi par Paredzēto darbību.
- 5.1.5. Pamatojoties uz Ierosinātājas pieteikumu un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, Birojs sagatavoja un 2020. gada 22. septembrī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Paziņojums par Paredzētās darbības Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta *"Brīvā Daugava"* 2021. gada 5. februāra izdevumā Nr. 10 (11589) un ievietots Ierosinātājas, pašvaldības un Biroja tīmekļa vietnēs (attiecīgi - www.osukalns.lv, www.jekabpilsnovads.lv un www.vpvb.gov.lv). Informācija par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika nosūtīta arī Darbības vietai piegulošo zemju īpašniekiem. Ziņojums un tā kopsavilkums bija pieejams Leimaņu tautas namā (adrese: *"Leimaņu tautas nams"*, Leimaņi, Leimaņu pagasts, Jēkabpils novads, LV-5223) darba laikā un Ierosinātājas interneta vietnē www.osukalns.lv.
- 5.2.2. Saskaņā ar likuma *"Covid-19 infekcijas pārvaldības likums"* 20. pantā noteikto, Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sapulce klātienē tika aizstāta ar video prezentāciju un iespēju piecas darba dienas (laika posmā no 2021. gada 15. februāra līdz 19. februārim) uzdot sev interesējošos jautājumus un saņemt atbildes no Izstrādātājas pārstāvja. 2021. gada 18. februārī plkst. 10:00 notika tiešsaistes video konference, kas bija pieejama Ierosinātājas tīmekļa vietnē www.osukalns.lv un pašvaldības tīmekļa vietnē www.jekabpilsnovads.lv. Sanāksmē piedalījās 4 dalībnieki – Izstrādātājas, pašvaldības un Dienesta pārstāvji. Tiešsaistē sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar galvenajām Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā sagaidāmajām ietekmēm uz vidi, to būtiskumu, limitējošiem faktoriem, kā arī ar sākotnējās sabiedriskās apspriešana laikā saņemtajiem iedzīvotāju viedokļiem un izvērtējumu par iespējamo ietekmi uz ūdensapgādi. Pašvaldības pārstāvis puda pašvaldības viedokli par Paredzēto darbību, to atbalstot. Citi jautājumi vai komentāri netika izteikti.
- 5.2.3. Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par Paredzēto darbību Ierosinātājai vai Birojam varēja iesniegt 30 dienu laikā pēc paziņojuma publicēšanas. Šajā periodā Birojs saņēma:
 - 5.2.3.1. Dienesta 2021. gada 4. marta vēstuli Nr. 2.4/519/DA/2021 ar viedokli, ka Dienestam nav priekšlikumu un iebildumu attiecībā uz izstrādāto Ziņojumu.
 - 5.2.3.2. DAP 2021. gada 8. marta vēstuli Nr. 4.9/1327/2021-N ar viedokli par izstrādāto Ziņojumu. DAP vērsa uzmanību uz Ziņojumā sniegto informāciju par Darbības vietas un tās apkārtnē konstatētajām dabas vērtībām un ietekmes uz tām novērtējumu, norādot, ka tas būtu jāveic sertificētiem attiecīgās jomas ekspertiem. Norādīts, ka IVN gaitā veiktais ornitofaunas novērtējuma apsekojums veikts nepiemērotā sezonā. DAP lūdza precizēt Ziņojumā sniegto informāciju, veikt atkārtotu teritorijas apsekošanu ornitofaunas novērtējumam piemērotā sezonā, kā arī Ziņojumam pievienot sertificēta eksperta sniegtu atzinumu. Tāpat DAP puda viedokli, ka derīgo izrakteņu transportēšanai būtu atbalstāma 1. alternatīva.
- 5.2.4. Birojs saņemto DAP 2021. gada 8. marta vēstuli Nr. 4.9/1327/2021-N nosūtīja Ierosinātājai un Izstrādātājai, norādot, ka tajā sniegtais viedoklis izvērtējams un iekļaujams Ziņojumā.

5.3. Sabiedrības informēšana un ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2021. gada 22. martā. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts interneta vietnēs www.osukalns.lv, www.jekabpilsnovads.lv un www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Ierosinātās tīmekļa vietnē www.osukalns.lv.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojs saņēma:
- 5.3.2.1. Dienesta 2021. gada 12. aprīļa vēstuli Nr.2.3/793/DA/2021, kurā Dienests norādījis, ka tam nav priekšlikumu vai iebildumu attiecībā uz sagatavoto Ziņojumu.
- 5.3.2.2. DAP 2021. gada 12. aprīļa vēstuli Nr. 4.9/2071/2021-N, kurā DAP sniedza savu viedokli par projekta "*Dabas skaitīšana*" rezultātā iegūto datu izmantošanu, vērtējot vietas bioloģisko daudzveidību, un to pielietojamību IVN procesā. DAP norādīja, ka teritorijā esošo dabas vērtību novērtējumu IVN ietvaros nav veicis attiecīgajā jomā sertificēts nozares (sugu un biotopu) eksperts, bet speciālists ar atbilstošu izglītību un zināšanām attiecīgajā jomā, tādejādi nav izpildīti Programmā ietvertie nosacījumi. Vienlaikus DAP secinājusi, ka Ziņojuma sagatavošanā iesaistot sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētu ekspertu, Ziņojuma saturs un secinājumi būtiski nemainītos. DAP arī norādīja uz pieejamo informāciju par teritorijā konstatētajiem putnu novērojumiem, kas nav iekļauti Ziņojumā, kā arī norādīja, ka Paredzētās darbības ietekmes vērtējums uz ornitofaunu būtu papildināms.
- 5.3.2.3. Jēkabpils novada pašvaldības 2021. gada 21. aprīļa vēstuli, kurā tā informē, ka pašvaldībai nav precizējumu vai papildinājumu par izstrādāto Ziņojumu.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2021. gada 29. aprīļa vēstuli Nr. 5-01/471 Izstrādātājam lūdza sniegt papildus informāciju un vērtējumu vēstulē norādītiem Biroja komentāriem un saņemtajiem institūciju viedokļiem.

5.4. Sabiedrības informēšana par papildināto Ziņojumu:

- 5.4.1. Informācija par pieeju Ziņojuma aktuālajai redakcijai Birojā tika iesniegta 2021. gada 25. maijā. Ziņojuma aktuāla redakcija papīra formā Birojā tiks iesniegta 2021. gada 27. maijā. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts Ierosinātās, pašvaldības un Biroja interneta vietnēs (www.osukalns.lv, www.jekabpilsnovads.lv un www.vpvb.gov.lv). Ziņojums bija pieejams Ierosinātās tīmekļa vietnē www.osukalns.lv.
- 5.4.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par papildināto Ziņojumu, Birojs saņēma:
- 5.4.2.1. DAP 2021. gada 21. jūnija vēstuli Nr. 4.9/3682/2021-N ar atsauksmi par aktualizēto Ziņojumu, kurā DAP norāda, ka tai nav būtisku iebildumu un tā akceptē Paredzētās darbības īstenošanu.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tajā skaitā ietekmes, kas izriet no derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes, uzglabāšanas un transportēšanas. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots veikt vienā no izstrādē esošās Atradnes iecirkņiem, tādejādi nākotnē derīgo izrakteņu ieguves platību izpētes teritorijā palielinot līdz ~ 50,5 ha, sagaidāmās ietekmes vērtētas arī kontekstā ar esošo darbību un citām teritorijā plānotajām darbībām. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros gan atsevišķi, gan summāri vērtētas Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti, trokšņa līmeni, hidroloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem

apstākļiem, kā arī ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, ainavu u.c. ar Paredzēto darbību saistītas ietekmes.

6.2. Izvērtējis Ziņojumā veikto ietekmju novērtējumu, Birojs secina, ka būtiskākās ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku, plānotos risinājumus un atrašanās vietu, ir gaisa piesārņojošo vielu un trokšņa emisijas, galvenokārt no iegūtā materiāla transportēšanas, kā arī, lai gan nav plānota gruntsūdens līmeņa papildus pazemināšana ar atsūkņēšanu un novadīšanu ārpus Darbības vietas, – derīgo izrakteņu ieguve zem gruntsūdens līmeņa var būt saistīta ar lokālām hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām.

6.3. Kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē sekojošus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus:

6.3.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas.

6.3.2. Troksnis un tā izplatības novērtējums, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas.

6.3.3. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma, augsnes struktūras un mitruma režīma izmaiņas.

6.3.4. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un ainavu.

6.4. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.4.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas:

6.4.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veikta Paredzētās darbības un ar tās nodrošināšanu saistīto darbību iespējamo ietekmju radīto gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana un veikts sagaidāmās ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Prognozējamo emisiju apjoms definētajiem emisiju avotiem novērtēts, ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori, Darbības vietas raksturs un Paredzēto darbību raksturojošie faktori – tehnikas vienību skaits, darbības ilgums, ieguves, apstrādes, uzglabāšanas un izvešanas apjomi, ceļu garums u.c.). Tā kā gan Atradnē, gan citās ietekmes zonā esošajās atradnēs jau iegūst vai paredzēts iegūt derīgos izrakteņus, prognozējot sagaidāmās gaisa kvalitātes izmaiņas, ņemta vērā arī esošo un citu teritorijā plānoto darbību radītās ietekme uz gaisa kvalitāti, novērtējumā izmantojot tādas pašas raksturlielums, kā vērtējot Paredzēto darbību.

6.4.1.2. Saskaņā ar Ziņojumu, īstenojot Paredzēto darbību, galvenie identificētie tehnoloģiskie procesi, kurus veicot tiks radītas gaisu piesārņojošo vielu emisijas, ir – augsnes virskārtas noņemšana un pārvietošana; derīgā materiāla ieguve ar ekskavatoru; derīgā materiāla pārkraušanas ar frontālo iekrāvēju; iegūtā materiāla pagaidu krautņu izveidošana (pirms un pēc apstrādes) un pārvietošana pa tehnoloģisko līniju; materiāla apstrāde (drupināšana); gatavā materiāla uzglabāšana krautnēs, iekraušana kravas automašīnās; materiāla transportēšana no ieguves vietas līdz tehnoloģiskajam laukumam un izvešana. No gaisa kvalitātes novērtējumā sniegtās informācijas izriet, ka Paredzētās darbības nodrošināšanai karjerā vienlaikus atradīsies un periodiski darbosies trīs tehnikas vienības – ekskavators, frontālais iekrāvējs, drupinātājs. Iegūtā materiāla apstrāde un uzglabāšana tiks veikta tehnoloģiskajā laukumā. Savukārt gatavā materiāla izvešanas nodrošināšanai tiks izmantotas kravas automašīnas.

6.4.1.3. Gaisa kvalitātes novērtējumu IVN ietvaros sagatavojusi SIA “*Vides eksperti*” (Reģ. Nr. 40003820612), ņemot vērā gan LVĢMC sniegto informāciju par esošo gaisa piesārņojumu līmeni (Ziņojuma 5. pielikuma A pielikums, 2020. gada 9. decembra

izziņa Nr. 4-6/2127) Darbības vietas apkārtnē, gan aprēķinu ceļā iegūtās gaisu piesārņojošo vielu emisijas no esošās un Paredzētās darbības.

- 6.4.1.4. Ziņojumā iekļautajā gaisa kvalitātes novērtējumā norādīts, ka materiāla ieguve, uzglabāšana un transportēšana plānota ~ 8 mēnešus gadā, bet iegūtā materiāla apstrāde (drupināšana) plānota ~ 3 mēnešus gadā. Aprēķinos pieņemts, ka gan ieguves darbi, gan gatavā materiāla izvešana plānotajā periodā notiek 5 dienas nedēļā (darba dienās, darba laikā no plkst. 8:00 līdz 17:00), kopumā ne vairāk kā ~ 1336 h/a. Tādejādi materiāla ieguvē un transportēšanā iesaistīto tehnikas vienību darba laika fonds katrai atsevišķi pieņemts 1336 h/a. Arī raksturojot teritorijas sagatavošanu ieguvei, pieņemts, ka tas notiek ~ 1336 h/a. Savukārt, aprēķinot piesārņojošo vielu daudzumu no iegūtā materiāla pārstrādes, pieņemts, ka gan drupinātāja, gan materiāla pārkraušanā iesaistīto tehnikas vienību (pagaidu krautņu izveide, materiāla pārvietošana pa tehnoloģisko līniju) darba laika fonds ir vienāds – 600 h/a. Saskaņā ar gaisa kvalitātes novērtējumu iegūto materiālu paredzēts uzglabāt tikai ieguves sezonā, proti, pieņemts, ka 5 856 h/a.
- 6.4.1.5. Atbilstoši gaisa kvalitātes novērtējumā sniegtajai informācijai aprēķinos pieņemts, ka augsnes virskārta, kuru pirms ieguves darbiem paredzēts nostumt, veidojot pagaidu uzglabāšanas krautnes, veidos 4 500 m³ jeb 7 200 t, bet, raksturojot derīgo izrakteņu ieguves procesu un gatavā materiāla izvešanu, pieņemts plānotais vidējais ieguves apjoms gadā – 40 000 m³ jeb 64 000 t. Materiāla apjoms, no kura paredzēts veidot pagaidu krautnes pirms un pēc apstrādes, kā arī pārvietot pa tehnoloģisko līniju, kopumā sastādīs 256 000 t/a, bet materiāla daudzumam, kurš tiks apstrādāts drupinātājā, aprēķinos pieņemta nelabvēlīgākā situācija, kad viss gadā iegūt plānotais materiāls tiek arī drupināts, proti, 40 000 m³ jeb 64 000 t. Prognozēts, ka uzglabāšanai sagatavotā materiāla daudzums tehnoloģiskajā laukumā nepārsniedz 3200 t.
- 6.4.1.6. Saistībā ar iepriekš minēto jānorāda, ka saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju¹⁴, derīgo slāni sedz arī segkārtā, kuras apjoms, atbilstoši norādītajam, ir 43,6 tūkst. m³. Tādejādi secināms, ka gaisa kvalitātes novērtējumā, raksturojot teritorijas sagatavošanu ieguvei, ņemts vērā tikai nostumjamās un pārkraujamās augsnes virskārtas slānis, bet nav aprēķinātas emisijas no segkārtas slāņa noņemšanas un izvietošanas uzglabāšanas krautnēs. Norādītais segkārtas kopējais apjoms ir ievērojams, jo pielīdzināms aptuveni vienā gadā plānotajam vidējās ieguves apjomam Iecirknī, tomēr no Ziņojumā sniegtās informācijas¹⁵ noprotams, ka teritorija ieguvei tiks atsegta un sagatavota pakāpeniski, tādejādi nav sagaidāms, ka viss minētais segkārtas apjoms varētu tikt noņemts vienlaikus, īsā laika periodā. Attiecīgi var pieņemt, ka segkārtas slāņa pakāpeniska noņemšana neradīs papildus tik būtisku ietekmi uz gaisa kvalitātes novērtējumu, lai to atzītu par tik lielu trūkumu, ka nebūtu iespējams izdot atzinumu par Paredzēto darbību.
- 6.4.1.7. Prognozējot transportēšanas radīto ietekmi uz gaisa kvalitāti, ņemta vērā tehnikas pārvietošanās pa karjera iekšējiem ceļiem un iegūtā materiāla izvešana, tajā skaitā vērtējot trīs dažādas transportēšanas ceļu alternatīvas, kuru maršrutu apraksti sniegti šī atzinuma 3.3.11. un 3.4. punktā. Tādejādi ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums veikts trīs dažādām situācijām. Raksturojot pārvietošanos no ieguves vietas līdz tehnoloģiskajam laukumam, pieņemts, ka to nodrošina frontālais iekrāvējs (kausa

¹⁴ Ziņojuma 15. lpp. minēts – “Teritorijā atlikušās au augsnes slāņa biezums ir līdz 0,40 m (vidēji 0,27 m) 1,67 ha platībā. Aprēķinātais apjoms 4,5 tūkst. m³. Segkārtā ir līdz 5,65 m biezumam (vidēji 1,67 m) 2,619 ha platībā; aprēķinātais apjoms 43,6 tūkst. m³”.

¹⁵ Ziņojuma 15. lpp. minēts – “Segkārtā tiks noņemta pakāpeniski pirms derīgā izrakteņa ieguves, saskaņā ar karjera izstrādes projektu”, arī Ziņojuma 106. lpp. norādīts – “Vietās, kur nepieciešama segkārtas noņemšana, to veiks pakāpeniski tieši pirms derīgā materiāla izstrādes, ievērojot paredzētos apjomus un karjera izstrādes plānu”.

tilpums 3,5 m³), kas ieguves sezonas laikā veic līdz 11428 reisiem, nobraucot ~ 7000 km (vienā reisā veicot 0,6 km, proti, 0,3 km turp, 0,3 km atpakaļ, pieņemot lielāko attālumu no ieguves vietas līdz tehnoloģiskajam laukumam). Raksturojot gatavā materiāla transportēšanu, pieņemts, ka to nodrošinās kravas automašīnas ar kravnesību diapazonā no 16 – 32 t (ietilpība 12 m³), gada laikā plānots veikt 3340 reismus (līdz 20 reisiem dienā).

- 6.4.1.8. Gaisa kvalitātes novērtējuma aspektā būtiskākais, kas norādāms saistībā ar IVN ietvaros vērtētajām transportēšanas ceļu alternatīvām, ir atšķirīgs piebraucamā ceļa garums un segums, kā arī satiksmes intensitāte, kas pārvietojas pa kādu no Ziņojumā vērtētajiem piebraucamajiem ceļiem. Proti, transportēšanas ceļa 1. alternatīvas gadījumā gada laikā tiek nobraukti 4 609,2 km, 2. alternatīvas gadījumā – 6 412,8 km, bet 3. alternatīvas gadījumā – kopā 16 400 km. Galvenokārt visi IVN ietvaros vērtēto transportēšanas maršrutu ceļi klāti ar grants segumu, izņemot nelielu posmu 3. alternatīvas maršrutā, kur saskaņā ar Ziņojumā norādīto 0,695 km garš autoceļa V790 posms līdz pieslēgumam autoceļam P72, Leimaņu ciema teritorijā klāts ar asfalta segumu. No transportēšanas viedokļa lielāka summārā ietekme uz gaisa kvalitāti no pārvietošanās pa piebraucamajiem ceļiem ar grants segumu sagaidāma transportēšanas maršruta 2. alternatīvas gadījumā (Ziņojuma 5. pielikuma B pielikuma karte “*Emisijas avoti 2. alternatīva*”), kad kravas automašīnām no Paredzētās darbības teritorijas jāveic garāks ceļa posms (0,96 km vienā virzienā) pa Atradnes pievedceļu, kuru izmanto arī citu ieguves vietu apkalpošanai (Ziņojuma 5. pielikuma 2.3.1. attēls un to paskaidrojošais teksts), atšķirībā no 1. alternatīvas (Ziņojuma 5. pielikuma B pielikuma karte “*Emisijas avoti 1. alternatīva*”), kad pa šo pašu ceļu kravas mašīnām no Darbības vietas jāveic tikai ~ 150 m garš ceļa posms.
- 6.4.1.9. Saskaņā ar gaisa kvalitātes novērtējumā sniegto informāciju daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emisijas aprēķinātas no darbībām, kas saistītas ar teritorijas sagatavošanu ieguvei, derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes procesiem, iegūtā materiāla pagaidu uzglabāšanas un pārkraušanas, gatavā materiāla uzglabāšanas un iekraušanas transportēšanai, kā arī no transporta pārvietošanās pa karjera iekšējiem un piebraucamajiem ceļiem ar grants segumu. Savukārt no derīgo izrakteņu ieguvē un pārstrādē izmantojamās tehnikas un autotransporta aprēķinātas oglekļa oksīda, slāpekļa oksīdu, gaistošo organisko savienojumu, sēra dioksīda, daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emisijas.
- 6.4.1.10. Esošā piesārņojuma līmeņa raksturošanai izmantoti LVĢMC sniegtie dati par esošo piesārņojuma līmeni, kur iekļauti gan stacionārie piesārņojuma avoti (datu bāze “2-Gaiss”), gan mobilie piesārņojuma avoti (transporta plūsmu intensitātes mērījumu dati) un aprēķinu ceļā iegūtie dati par esošo darbību atradnē “*Rūķīši*” un Atradnes iecirkņos “*Laukāres*”, “*Laukāres-I*” un “*Kapāres*”, ņemot vērā esošo darbību raksturojošos procesus, tajā skaitā ieguves veidu un apjomus, darba laiku un iegūtā materiāla transportēšanu. Summārā piesārņojuma koncentrācija aprēķināta, ņemot vērā LVĢMC sniegtos datus par fona piesārņojumu un aprēķinātās gaisu piesārņojošo vielu koncentrācijas no esošās un plānotās darbības (derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes un transportēšanas) citās ieguves vietās Darbības vietas ietekmes zonā (kas raksturo esošo (fona) situāciju, uzsākot Paredzēto darbību), kā arī prognozētās gaisu piesārņojošo vielu koncentrācijas no Paredzētās darbības. Tādejādi saskaņā ar Ziņojumā norādīto, aprēķinot summārās piesārņojuma koncentrācijas, esošās (fona) situācijas raksturošanai ņemtas vērā ar derīgo izrakteņu ieguvē un transportēšanu saistītās darbības Atradnes iecirkņos “*Laukāres*” un “*Laukāres – I*”, kā arī atradnēs “*Rūķīši*” un “*Grantskalni*”. Saskaņā ar gaisa kvalitātes novērtējumā norādīto, atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumu Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāro piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk –

Noteikumi Nr. 182) 34.1. punktam¹⁶, esošā un summārā piesārņojuma grafiskais attēlojums sagatavots tikai daļiņām PM₁₀ un PM_{2,5} (Ziņojuma 5. pielikuma C pielikums).

- 6.4.1.11. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķināšanai izmatots modelis “*AERMOD*” (licences Nr. AER0006618, licence bez termiņa), kura izmantošana atbilstoši Ziņojumā norādītajam ir saskaņota ar Dienestu. Aprēķinos ņemti vērā dati par emisijas avotu fizikālajiem parametriem, emisiju apjomu un avotu darbības dinamiku, kā arī meteoroloģiskie rādītāji (Zilānu novērojumu stacijas 2019. gada secīgi stundas dati). Gaisa kvalitātes novērtējums veikts 2 m augstumā, bet modelēšanā izmatotais aprēķina solis ir 50 m.
- 6.4.1.12. Vērtējot modelēto esošo gaisa piesārņojumu situācijai pirms Paredzētās darbības uzsākšanas (bez operatora darbības) secināms, ka Ziņojumā gan skaitliskās vērtības, gan piesārņojošo vielu izkliedes kartes parādīts tikai daļiņām PM₁₀ un PM_{2,5}. Birojs secina, ka šādu pieeju Ziņojuma autori izvēlējušies, balstoties uz Ziņojuma izstrādes laikā spēkā esošo Noteikumu Nr. 182 34.1. punktā noteikto, tādejādi esošai situācijai arī skaitliski parādot tikai to piesārņojošo vielu aprēķinātās maksimālā piesārņojuma koncentrācijas, kuru vērtības pārsniedz 30 % no gaisa kvalitātes normatīva. Minētais nesniedz iespēju pilnībā precīzi pārliecināties par esošo piesārņojuma līmeni Paredzētās darbības ietekmes zonā bez operatora darbības. Tomēr, ņemot vērā no Ziņojuma izrietošo, ka citu piesārņojošo vielu vērtības esošajā situācijā ir zemākas kā 30 %, tas nav uzskatāms par nozīmīgu trūkumu, lai tādejādi nevarētu novērtēt esošo situāciju un izdot atzinumu.
- 6.4.1.13. Analizējot Ziņojumā sniegto modelēto esošo gaisa piesārņojumu pirms Paredzētās darbības uzsākšanas (Ziņojuma 3.3., 3.8. un 3.13. attēls), secināms, ka daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} gada vidējo koncentrāciju maksimālās koncentrācijas ir aprēķinātas Atradnes iecirkņā “*Laukāres*” DR daļā un iecirkņā “*Kapāres*” teritorijās, bet daļiņu PM₁₀ diennakts augstākās koncentrācija – iecirkņā “*Karāres*” teritorijā. Maksimālās putekļu daļiņu koncentrācijas esošajā situācijā modelētas teritorijās, kur izvietots attiecīgās ieguves vietas tehnoloģiskais laukums un gatavā materiāla uzglabāšanas laukums. Savukārt vērtējot aprēķinātās putekļu daļiņu maksimālās koncentrāciju esošajā situācijā ārpus darba vides, secināms, ka to koncentrācijas ir robežās no ~ 30 - 50 % no gaisa kvalitātes normatīva (Ziņojuma 3.3. tabula) un tās aprēķinātas teritorijā uz ZR no Atradnes iecirkņa “*Laukāres*”, virzienā uz mājām “*Dimperāni*”.
- 6.4.1.14. Piesārņojošo vielu izkriežu aprēķini veikti trīs emisiju avotu grupām/ situācijām – tikai Paredzētajai darbībai (Ziņojuma 5. pielikuma 2.1.14. tabula), esošajai situācijai (esošā situācija, kas raksturo tagadējo derīgo izrakteņu ieguvī Darbības vietas ietekmes zonā) (Ziņojuma 5. pielikuma 2.2.3. tabula¹⁷) un plānotajai situācijai (prognozējamā situācija, kad tiks uzsākta Paredzētā darbība) (Ziņojuma 5. pielikuma 2.3.8. tabula). Laukumveida avotiem definēts arī to izmērs un novietojums (Ziņojuma 5. pielikuma

¹⁶ Noteikumu Nr. 182 34.1. noteic “(...) Ja maksimālā aprēķinātā piesārņojošās vielas summārā koncentrācija ārpus darba vides nepārsniedz 40 % no gaisa kvalitātes normatīva vai vadlīnijās noteiktā robežlieluma vai mērķlieluma, izkliedes aprēķina rezultātu attēlot grafiskā formā nav nepieciešams. (...)”. Ņemot vērā, ka Ziņojums Birojā iesniegts 2021. gada 25. maijā, kad vēl nebija stājušies spēkā Ministru kabineta 2021. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 18 “*Grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumos Nr. 182 “Noteikumi par stacionāro piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi”*” (stājās spēkā 14.07.2021), kuru 13. punkts noteic “*Aizstāt 34.1. apakšpunktā vārdu un skaitli “nepārsniedz 30” ar vārdu un skaitli “nepārsniedz 40”, IVN ietvaros sagatavotās esošā un summārā piesārņojuma izkliedes kartes modelētas situācijām, kur piesārņojošās vielas pārsniedz 30 % no gaisa kvalitātes normatīva, tad 30 % sliekšnis tiek norādīts gan Ziņojuma, gan gaisa kvalitātes novērtējuma tekstā.*

¹⁷ Saistībā ar minēto norādāms, ka, atbilstoši Ziņojumā norādītajam, esošās situācijas novērtēšanai nav ņemtas vērā emisijas no atradnes “*Grantskalni*”, jo šobrīd ieguve minētajā iecirknī nav uzsākta, tomēr, analizējot Ziņojuma 5. pielikuma 2.3.3. tabulā un Ziņojuma 1.21. tabulā sniegto informāciju, redzams, ka tajās norādīti arī vairāki emisijas avoti, kas raksturo atradni “*Grantskalni*”.

1.1. tabula un 1.2. attēls), tādējādi reprezentējot situāciju, kad derīgo izrakteņu ieguve visās vērtējumā iekļautajās ieguves vietās tiek veikta visā definētajā ieguves laukumā, bet iegūtā materiāla apstrāde un uzglabāšana notiek tehnoloģiskajos laukumos, fiksētās vietās. Ziņojumā ietekme uz gaisa kvalitāti modelēta un vērtēta trīs atšķirīgiem scenārijiem jeb alternatīvām, kas savstarpēji atšķiras ar transportēšanas maršruta iespējamajiem variantiem, realizējot Paredzētu darbību.

- 6.4.1.15. Novērtējot iegūtos piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultātus attiecībā pret Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 "*Noteikumi par gaisa kvalitāti*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290) ietvertajiem normatīviem, secināms, ka Paredzētās darbības ietekmes zonā ārpus darba vides (neatkarīgi no vērtētās alternatīvas) to pārsniegumi netiek prognozēti nevienai no piesārņojošām vielām (Ziņojuma 3.4., 3.6., 3.7. tabula). Arī Iecirknim tuvāko dzīvojamo māju teritorijās, piesārņojošo vielas koncentrācijas prognozētas būtiski zemākas par normatīvu.
- 6.4.1.16. Ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku – smilts – grants ieguvi atklātā karjerā, un iegūtā materiāla apstrādi, kā arī transportēšanas maršruta pievedceļus, kas visu vērtēto alternatīvu gadījumā ir ar grants segumu, Paredzētās darbības rezultātā vienas no būtiskākajām ietekmēm uz gaisa kvalitāti būs daļiņu PM_{10} un $PM_{2,5}$ emisijas (Ziņojuma 3.4. – 3.7., 3.9. – 3.12., un 3.14. – 3.16. attēls un 3.4. – 3.7. tabula). Maksimālā summārā vērtība ārpus Darbības vietas daļiņu $PM_{2,5}$ gada vidējai koncentrācijai visu vērtēto alternatīvu situācijās prognozētas samērā augstas – robežās no 51,16 – 51,59 % ($10,232 - 10,318 \mu\text{g}/\text{m}^3$) no normatīva. Savukārt daļiņu PM_{10} maksimālās summārās koncentrācijas ārpus Iecirkņa prognozētas nedaudz zemākas no normatīva, proti, daļiņu PM_{10} gada vidējās koncentrācijas visu alternatīvu gadījumā prognozētas 45,93 % ($18,374 \mu\text{g}/\text{m}^3$) no normatīva, bet daļiņu PM_{10} diennakts koncentrācijas – 41,84 ($41,84 \mu\text{g}/\text{m}^3$) no normatīva. Visas minētās piesārņojuma ar daļiņām koncentrācijas visos vērtētajos Paredzētās darbības alternatīvu scenārijos tiek prognozētas uz Z no Darbības vietas, pie tās robežas. Teritorija uz Z no Iecirkņa ir neapdzīvota, klāta ar mežu un tās tuvumā nav dzīvojamo māju. Citām gaisu piesārņojošajām vielām piesārņojuma koncentrācijas novērtētas vērā ņemami zemākas (Ziņojuma 3.4., 3.6., un 3.7. tabula). Augstākā no tām prognozēta slāpekļa dioksīda gada vidējai koncentrācijai 2. alternatīvas gadījumā, maksimāli sasniedzot 7,96 % ($3,182 \mu\text{g}/\text{m}^3$) no normatīva.
- 6.4.1.17. IVN ietvaros atsevišķi modelēta arī piesārņojošo vielu izkliede situācijai, kad tiek izstrādāts plānotais maksimālais ieguves apjoms – 50 000 m^3 jeb 80000 t gadā un transportēšanai izmatots 1. alternatīvas variants jeb pamatvariants (Ziņojuma 3.5. tabula, 3.7. un 3.12. attēls), tādējādi maksimālās summārās koncentrācijas ārpus Darbības vietas daļiņām PM_{10} prognozējot tuvu 50 % no normatīva. Proti, daļiņu PM_{10} gada vidējās koncentrācijas prognozētas 47,6 % ($19,045 \mu\text{g}/\text{m}^3$) no normatīva, savukārt daļiņu PM_{10} diennakts koncentrācijas – 44,33 % ($22,167 \mu\text{g}/\text{m}^3$) no normatīva. Izvērtējis sniegto prognozi par maksimālā ieguves apjoma ietekmi uz gaisa kvalitāti, Birojs secina, ka šajā situācijā aprēķinos izmantotais plānoto reisu skaits saglabājas tāds pats kā pie vidējās ieguves intensitātes, proti, 20 reisi dienā jeb 3340 reisi gadā, pieņemot, ka šādā gadījumā derīgā materiāla transportēšana tiks veikta ar kravas automašīnām, kuru kravas tilpums ir lielāks, proti, 15 m^3 . Lai gan iegūtie rezultāti parāda, ka arī, realizējot derīgo izrakteņu ieguvi gadā plānotajā maksimālajā apjomā, nav prognozēti normatīvos noteiktie putekļu daļiņu koncentrāciju pārsniegumi, tomēr norādāms, ka šādā apjomā vērtēta tikai transportēšana pa 1. alternatīvas maršrutu, tādējādi, ja netiek sagatavots papildu izvērtējums, pārliecinoties par sagaidāmo ietekmi, situācijā, kad gadā tiek izvesti maksimālie 50 000 m^3 materiāla, transportēšanai izmantojams tikai 1. alternatīvas maršruts.

- 6.4.1.18. Kopumā Ziņojumā secināts, ka Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti ir lokāla un nebūs būtiska. Prognozēts, ka būtiskākās emisijas gaisā sagaidāmas izstrādes laukumos, derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes vietās. Tāpat prognozēts, ka putekļu emisijas, ko rada iegūtā materiāla transportēšana, visvairāk būs jūtamas neasfaltēto piebraucamo ceļu posmos, kā arī gadījumos, ja transportējamās kravas netiek pārsegtas. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto vērtējumu, transportēšanas maršrutā (1. alternatīva jeb vērtētais pamatvariants) ārpus Atradnes un citu ieguves vietu teritorijām autoceļš ir ar asfalta segumu un, realizējot Paredzēto darbību, izvedamās kravas paredzēts pārsegt, tādējādi nozīmīgas putekļu emisijas neveidosies. Pamatojoties uz ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējuma rezultātiem, netiek prognozēts, ka piesārņojuma koncentrācijas, tajā skaitā summārā piesārņojuma koncentrācijas, ārpus Paredzētās darbības teritorijas pārsniegs normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības. Tādējādi, realizējot Paredzēto darbību, nav sagaidāma būtiska negatīva ietekme uz gaisa kvalitāti, tostarp arī vērtēto transportēšanas maršrutu apkārtnē, nevienā no vērtētajām transportēšanas maršruta situācijām. No iepriekš minētā izriet, ka ietekmes uz gaisa kvalitāti aspektā nepastāv pilnībā ierobežojuši faktori kāda no IVN vērtēto transportēšanas maršrutu izmantošanai, vienlaikus ievērojams šajā Biroja atzinumā noteiktais, ja kādā no ieguves gadiem maksimālais ieguves apjoms sasniedz prognozēto maksimumu.
- 6.4.1.19. Ziņojumā norādīts, ka, realizējot Paredzēto darbību tās vērtētajā veida, risinājumos un apjomos, nav nepieciešams veikt emisiju mazinošus pasākumus, vienlaikus no Ziņojuma 7. nodaļā sniegtās informācijas izriet, ka, lai samazinātu putekļu emisijas gaisā, Ziņojuma autori citu starpā rekomendē nepieciešamības gadījumā paredzēt ražošanas iecirkņu un neasfaltētā piebraucamā ceļa mitrināšanu, kā arī sausā laikā nodrošināt izvedamo derīgo materiālu kravu pārsegšanu vai kravas virskārtas samitrināšanu. Tāpat no Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka ap Paredzētās darbības teritoriju tiks veidoti karjera vaļņi, kurus rekomendējams apzaļumot, tādējādi būtiski samazinot putekļu emisijas ārpus darbības teritorijas. Arī derīgā materiāla bērtnes rekomendējams veidot tikai karjera iekšienē un zemākas kā karjera vaļņus. Biroja ieskatā Ziņojumā iestrādātie pasākumi, kas nodrošina ietekmes samazināšanu, ir samērīgi un lietderīgi, tādējādi nosakāmi kā Paredzētās darbības īstenošanas nosacījumi saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu.
- 6.4.1.20. Vienlaikus Birojs atzīmē, ka faktiskais gaisa piesārņojums galvenokārt būs atkarīgs no iegūstamā, pārstrādājamā un transportējamā materiāla apjoma, kas savukārt būs atkarīgs no derīgo izrakteņu pieprasījuma, kā arī pie nelabvēlīgiem apstākļiem, īpaši ilgstoša sausuma periodā, kas var veidoties, materiāla ieguvī veicot tieši pie Darbības vietas R robežas, vietā, kur vistuvāk atrodas dzīvojamā māja, un transportējot iegūto materiālu pa ceļiem ar grants segumu. Tomēr, izvērtējot situāciju un ņemot vērā, ka dzīvojamās mājas atrodas ievērojamā attālumā no Darbības vietas (tuvākās 0,5 – 0,8 km attālumā), kā arī to, ka transportēšanas maršrutos esošo pievedceļu, kas Iecirkni savieno ar valsts reģionālo vai vietējās nozīmes autoceļu, tiešā tuvumā neatrodas dzīvojamās mājas, un ka visās ieguves vietās tiek veidoti karjera vaļņi, kas kalpo arī kā barjera putekļu daļiņu izplatībai ārpus ieguves teritorijām, nav sagaidāms, ka, realizējot Paredzēto darbību, būtiski tiks ietekmēta Darbības vietas ietekmes zonā esošā gaisa kvalitāte.
- 6.4.1.21. Ziņojumā novērtēta arī Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos, papildus modelējot scenārijus situācijām, kurās var rasties lielākā piesārņojuma koncentrācija. Iegūtie rezultāti¹⁸ parāda, ka augstākās piesārņojošo vielu vērtības neatkarīgi no vērtētās alternatīvas tiek sasniegtas pie

¹⁸ Ziņojuma 3.8. tabula.

sekojošiem apstākļiem – vēja virziens – 58° (AZA vējš), vēja ātrums – 0,73 m/s un gaisa temperatūra 10,68 °C. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto vērtējumu aprēķinātās maksimālās paaugstinātās piesārņojošo vielu koncentrācijas nelabvēlīgos meteoroloģiskajos apstākļos būs īslaicīgas un saistītas ar īpašu apstākļu veidošanos, piemēram, ilgstošs sausuma periods, lēns vēja ātrums, zems sajaukšanās augstums, kas nesekmē piesārņojošo vielu izkliedi atmosfērā.

- 6.4.1.22. Ziņojumā vērtēta arī iespējamā Paredzētās darbības ietekme uz klimata, vērtējot tādas aspektus kā siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas veids un apjoms, oglekļa dioksīda piesaistes apjoms, kā arī klimata pārmaiņu ietekme uz Paredzēto darbību. Saskaņā ar veikto novērtējumu plānotajai derīgo izrakteņu ieguvei raksturīgi divi SEG emisiju avotu veidi – tiešās emisijas no kravas transporta un karjera tehnikas, un netiešās emisijas, kas rodas no tālākas derīgo izrakteņu izmantošanas. Ņemot vērā, ka iegūtā materiāla tālākās izmantošanas veids ir grūti prognozējams, IVN ietvaros veikti aprēķini definētajām tiešajām emisijām, proti, aprēķināts, ka CO emisiju kopējais apjoms no karjera izstrādē nodarbinātās tehnikas būs 0,49 t gadā, bet no derīgo izrakteņu pārvadāšanas tehnikas – 0,00287 t gadā. Saskaņā ar Ziņojumu zemes lietojuma maiņu nav nepieciešams veikt, tādejādi CO₂ piesaistes apjoma izmaiņas no Paredzētās darbības īstenošanas netiek rēķinātas. Saskaņā ar Ziņojumu Darbības vietā nepieciešamo apauguma novākšanu un virskārtas nostumšanu paredzēts veikt pakāpeniski, tieši pirms ieguves darbu uzsākšanas. Novērtēts, ka tādejādi tiks mazinātas arī CO₂ emisijas no mineralizētas zemes virsmas. Savukārt, vērtējot Iecirkņa ieguves vietas noturību pret klimata pārmaiņām, Ziņojuma autoru ieskatā tā vērtējama kā augsta, un nav sagaidāma būtiska teritorijas ievainojamība lokālā mērogā.
- 6.4.1.23. Novērtējis Ziņojumā ietverto informāciju, Birojs var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem, ka izstrādātais novērtējums šobrīd ļauj secināt, ka ar Paredzēto darbību ir sagaidāmas emisijas gaisā, tomēr Ziņojumā ietvertie emisiju aprēķini un to izklijas modelēšana par esošo un plānoto darbību Darbības vietas apkārtnē esošajās ieguves vietās norāda, ka būtiskas ietekmes varbūtība piesārņojošo vielu kontekstā normālos darba režīma apstākļos nav prognozējama, nozīmīga piesārņojuma izplatība ārpus ieguves vietu robežām ir maz varbūtīga un nav sagaidāms, ka ar Paredzētās darbības realizāciju varētu tikt pārsniegtas Noteikumos Nr. 1290 noteiktās robežvērtības un mērķlielumi, kas varētu nelabvēlīgi ietekmēt cilvēka veselības aizsardzību. Līdz ar to nav pamata secinājumam, ka Paredzētā darbība varētu radīt būtisku ietekmi, ja tiek ievēroti Ziņojumā paredzētie un novērtētie risinājumi Paredzētās darbības realizācijas apjomam un laikam, tajā skaitā dienā plānotais vidējais transportēšanas reisu skaits. Gadījumā, ja kādu apstākļu rezultātā, tajā skaitā ņemot vērā laika apstākļus un pieprasījumu, tiktu konstatēti priekšnoteikumi būtiski atšķirīgam Paredzētās darbības realizācijas periodam, kas būtiski pārsniedz Ziņojumā novērtēto, jāveic izmaiņu novērtējums, izsverot izmaiņas arī attiecībā uz citiem ietekmju veidiem (ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3. divi *prim* panta pirmās daļas 3)punkta c)apakšpunktu). **Lemjot par nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātajai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Tomēr vienlaikus Novērtējuma likuma 24. panta pirmās daļas 2. punkts noteic, ka Ierosinātāja ir arī atbildīga par Ziņojumā ietverto risinājumu, tai skaitā tādu, kas paredzēti ietekmes novēršanai un samazināšanai, īstenošanu. Tādēļ Birojs atzīst par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu darbu veikšanai norādīt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama vai nav pieļaujama:**

- a) Jānodrošina visu Ziņojumā norādīto vai līdzvērtīgu risinājumu Paredzētās darbības realizācijai iekļaušana derīgo izrakteņu ieguves projektā un to izpilde. Jānodrošina risinājumi, kas sasniedz ne būtiski sliktāku gaisa kvalitātes līmeni, kādu tā ar Paredzēto darbību Ziņojumā ir apņēmusies sasniegt. Ja turpmākajās Paredzētās darbības projektēšanas un realizācijas stadijās tiek izskatīti citi ieguves, apjoma, laika u.c. risinājumi, kas būtiski atšķiras no Ziņojumā novērtētā, veicams šādu izmaiņu būtiskumu novērtējums, lemjot par ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma nepieciešamību Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā.
- b) Ņemot vērā to, ka maksimālajam ieguves apjomam (50 000 m³ derīgā materiāla) transportēšanas ietekmes vērtētas tikai 1. alternatīvas maršrutam, bez papildu izvērtējuma, pārliecinoties par sagaidāmo ietekmi, pie maksimālā ieguves apjoma transportēšanai pieļaujams izmantot tikai 1. alternatīvas maršrutu.
- c) Lai samazinātu putekļu emisijas, sausā laika periodā jāizvērtē nepieciešamība un, kur atbilstoši, jānodrošina karjera iekšējo ceļu un transportēšanas ceļa ar grants segumu mitrināšana/laistīšana, kā arī citu ar ieguves darbiem saistītu vietu (tehnoloģiskā laukuma, iegūtā materiāla uzglabāšanas krautņu) mitrināšana/laistīšana. Jānodrošina arī citu ar putekļu emisiju samazināšanu saistītu plānoto risinājumu ievērošana, proti, karjera vaļņu izveide pa ieguves teritorijas perimetru un to apzaļumošana, iegūtā un derīgā materiāla krautnes neveidot augstākas par karjera aizsargvalni, nodrošināt izvedamā gatavā materiāla pārsegšanu, lai izvairītos no putekļu emisijām transportēšanas laikā.

6.4.2. Troksnis un tā izplatības novērtējums, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas.

- 6.4.2.1. Paredzētās darbības ietvaros ir plānota smilts un smilts – grants ieguve, kas saistīta gan ar karjera tehnikas lietojumu, gan derīgā materiāla transportēšanu. Kā viens no būtiskākajiem ar derīgo izrakteņu ieguvi un transportēšanu saistītajiem ietekmju aspektiem atzīstams trokšņa piesārņojums, kas var būt traucējošs un ietekmju ziņā kļūt būtisks un nozīmīgs, ja Darbības vietas tuvumā ir pret piesārņojumu jutīgi objekti, tai skaitā pastāvīgas cilvēku uzturēšanās vietas, mājokļi, individuālās dzīvojamās mājas un viensētas.
- 6.4.2.2. Konkrētajā gadījumā Darbības vietas tiešā tuvumā, ka arī IVN ietvaros vērtēto transportēšanas maršrutu pievedceļu tiešā tuvumā neatrodas neviena individuālā dzīvojamā māja, viensēta vai apbūves teritorija Darbības vietai tuvākā viensēta “Dimperāni” atrodas ~ 500 m uz DR, vienlaikus minētā viensēta atrodas tiešā tuvumā iecirknim “Laukāres”, ~ 160 m uz ZR no tā, tādējādi šajā dzīvojamās mājas teritorijā sagaidāma lielāka summārā trokšņa ietekme. Savukārt tuvākās dzīvojamās mājas transportēšanas ceļu tiešā tuvumā atrodas 3. alternatīvas maršrutā, gar autoceļu V790 (pirms pieslēguma autoceļam P72 tas ved cauri apdzīvotai teritorijai - Leimaņu ciemam, kur abās pusēs ceļam, tostarp ceļa aizsargjoslā, izvietotas vairākas dzīvojamās mājas). Vairākas viensētas atrodas arī pie valsts reģionālā autoceļa P72, uz kuru plānots novirzīt kravas transportu.
- 6.4.2.3. Trokšņa izplatības novērtējumu IVN ietvaros sagatavojusi SIA “Vides eksperti”. Paredzētās darbības trokšņa rādītāju novērtēšanai un modelēšanai izmantota Braunstain + Berndt GmbH izstrādātā trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra SoundPLAN Professional 8.2. (Licences numurs 7650), ar kuru iespējams aprēķināt trokšņa rādītājus atbilstoši vides trokšņa novērtēšanas metodēm, kas noteiktas Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16). Karjera tehnikas radītais troksnis novērtēts atbilstoši Noteikumu Nr. 16 5. pielikuma 2.1. sadaļā

“Vispārīgi noteikumi – ceļu satiksme, sliežu ceļu un rūpnieciskais troksnis”, 2.4. sadaļā *“Rūpnieciskais troksnis”*, 2.5. sadaļā *“Aprēķins: trokšņa izplatīšanās no ceļu satiksmes, sliežu ceļu satiksmes un rūpnieciskajiem avotiem”* attiecībā uz rūpnieciskajiem avotiem un 2.8. sadaļā *“Trokšņa līmeņi un iedzīvotāju skaits ēkās”* norādītās metodes. Autotroceļu satiksmes radītais troksnis novērtēts, izmantojot Francijā izstrādāto aprēķina metodi *“NMPBRoutes-96 (SETRA-CERT ULCPC-CSTB)”*. Atbilstoši Noteikumu Nr. 16 1. pielikuma 5. punktam, izmantotās trokšņu aprēķinu datorprogrammas sagatavotie aprēķinu modeļu ievades dati parādīti trokšņa novērtējuma pielikumā (Ziņojuma 6. pielikums), kā arī elektroniskā formā¹⁹.

- 6.4.2.4. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzēto darbību plānots īstenot tikai darba dienās, darba laikā no plkst. 8:00 līdz 17:00, no kā izriet, ka, atbilstoši Noteikumu Nr. 16 1. pielikuma 1.2. punktam, Paredzētā darbība plānota tikai periodā, kas kvalificējas kā diena (t.i. – vakara un nakts troksnis ar Paredzēto darbību netiek radīts). Tādēļ trokšņa ietekmes novērtēšanai un kartēšanai piemērots tikai trokšņa radītājs L_{diena} , kas raksturo diskomfortu dienas laikā un ir A – izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (dB (A)), kas noteikts standartā LVS ISO 1996-2:2008 *“Akustika. Vides trokšņa raksturošana, mērīšana un novērtēšana. 2. daļa: Vides trokšņa līmeņu noteikšana”* un raksturo gada vidējo trokšņa līmeni dienas periodā (noteikts, ņemot vērā visas dienas (kā diennakts daļu) gada laikā). Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikumu, minētajam trokšņa rādītājam ir noteikti robežlielumi, kas piemērojami atbilstoši teritorijas lietošanas funkcijai, kura noteikta, vadoties pēc Teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma un apbūves primārā lietošanas veida, kas šajā gadījumā atbilst individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijām, kur trokšņa līmenis (L_{diena}) nedrīkst pārsniegt 55 dB(A). Trokšņa rādītāju vērtības kartē ir attēlotas ar 5 dB (A) soli, bet trokšņa rādītāja L_{diena} novērtēšana tika veikta 4 m augstumā virs zemes.
- 6.4.2.5. Atbilstoši Ziņojumam trokšņa novērtējumā pieņemts, ka derīgā materiāla ieguve plānotajā ieguves periodā gada griezumā (atkarībā no to raksturojošās teritorijas (esošā, plānotā darbība)) tiek veikta vienlīdzīgi visā teritorijā, savukārt materiāla apstrāde notiek tehnoloģiskajā laukumā, kura novietojums attiecīgajā ieguves teritorijā ir nemainīgs, ar maksimālo tehnikas vienību skaitu un noslodzi, kas no trokšņa viedokļa raksturo nelabvēlīgāko situāciju. Esošās un Paredzētās darbības radītā trokšņa novērtēšanai aprēķināts to raksturojošo darbību (ieguve, apstrāde, transportēšana) ilgums un intensitāte plānotajā ieguves periodā gada griezumā (iekārtu noslodze, transportēšanas intensitāte), un veikts esošās un sagaidāmās situācijas novērtējums (modelēšana). Secināts, ka nozīmīgākie trokšņa avoti, kas ietekmē vides trokšņa līmeni Darbības vietas ietekmes zonā esošo viensētu teritorijās, ir autotransports, kas pārvietojos pa vietējās un reģionālās nozīmes valsts autoceļiem.
- 6.4.2.6. Arī trokšņa novērtējums modelēts esošajai situācijai, ņemot vērā ar derīgo izrakteņu ieguvi, apstrādi un transportēšanu saistītās esošās darbības Atradnes iecirkņos *“Laukāres”*, *“Laukāres – 1”* un *“Kapāres”*, kā arī atradnē *“Rūķīši”*, bet kopējā jeb summārā trokšņa līmeņa novērtējumā pieņemts, ka derīgo izrakteņu ieguve, apstrāde un transportēšana notiek Atradnes iecirkņos *“Laukāres”* un *“Laukāres – 1”* un atradnēs *“Rūķīši”* un *“Grantskalni”*.
- 6.4.2.7. Trokšņa novērtējumā pieņemts, ka visās ieguves vietās, tajā skaitā Darbības vietā, darbojas trīs karjera tehnikas vienības, bet izvedamā materiāla apjoms ir tāds pats, kā raksturojot Paredzēto darbību – vidēji 40 000 m³ (izņemot atradni *“Rūķīši”*), tādējādi pieņemts, ka iegūtā materiāla transportēšanai vidēji veic 20 kravas automašīnu reisus dienā (turp un atpakaļ 40 kravas automašīnas) no katras ieguves vietas, kas, atkarībā

¹⁹ Ziņojuma elektroniskās versijas 6. pielikums.

no vērtētās transportēšanas maršruta alternatīvas, kādā no piebraucamā ceļa posmiem summējas. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam atradnes “Rūķīši” gada ieguves apjoms ir neliels un izvedamās kravas apjoms nesasniedz pat 1 kravas automašīnu dienā, tādēļ materiāla izvešana no atradnes “Rūķīši” trokšņa novērtējumā nav ņemta vērā, pie tam minētajai atradnei ir atsevišķs pieslēgums pie autoceļa P72. Gan esošā, gan summārā trokšņa novērtēšanai iekļauta arī informācija par satiksmes intensitāti uz autoceļa P72 un V790 par 2016. un 2018. gadu no VAS “Latvijas Valsts ceļi” apkopotajiem satiksmes datiem. Saskaņā ar trokšņa novērtējumu derīgo izrakteņu ieguvu visās ieguves vietās raksturo mobilo tehnikas vienību pārvietošanās pa ieguves laukumu (ekskavators un frontālais iekrāvējs), savukārt derīgā materiāla apstrādi raksturo drupinātājs, kas izvietots attiecīgās ieguves vietas tehnoloģiskajā laukumā.

- 6.4.2.8. Ņemot vērā to, ka atbilstoši Noteikumu Nr. 16 1. pielikuma 1.1. punktam vides trokšņa rādītājs L_{diena} ir A–izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (dB(A)), kas noteikts, ņemot vērā visas dienas (kā diennakts daļu) gada laikā, vides trokšņa aprēķinā transportēšanas ietekmes vērtētas pret dienu kā attiecīgo diennakts daļu (12 h). Šādā situācijā vidējās iegūtās vērtības transportēšanas intensitātei, piemēram, 1. alternatīvas definētajā posmā “Visi iecirkņi” pa pievedceļa posmu, kur summēties kravas automašīnu skaits no visām ieguves vietām, noteiktas kā 13,33 kravas automašīnas stundā. Tomēr faktiski ir sagaidāms, ka stundas ietvaros transportēšanas intensitāte noteiktā dienas daļā būs lielāka (līdz 20 kravas automašīnām), vienlaikus būs arī dienas daļas laiks, kad tā nenotiks vispār (Atbilstoši Ziņojumam derīgo izrakteņu ieguve un izvešana paredzēta darba dienās, darba laikā no plkst. 8:00 – 17:00²⁰, periodā no 1. aprīļa līdz 30. novembrim, proti, 8 h dienā minētajā periodā). Saistībā ar minēto Birojs apzinās, ka IVN ietvaros vērtētais derīgo izrakteņu ieguves un izvedamo kravu apjoms ir tikai prognoze un realitātē vistiešāk tas būs atkarīgs no pieprasījuma, kā arī var nesasniegt trokšņa novērtējumā ietvertu reisu skaitu. Tas var būtu arī zemāks, sevišķi vērtējot iespējamību, ka no visām ieguves vietām katru stundu vienlaicīgi tiks izvests vidējais prognozētais kravu apjoms. Tāpat norādāms, ka vērtēto pievedceļu tiešā tuvumā neatrodas dzīvojamās mājas.
- 6.4.2.9. Kopējā trokšņa līmeņa novērtēšanai Paredzētās darbības teritorijas ietekmes zonā aprēķināts summārais trokšņa līmenis, ņemot vērā gan fona, gan Paredzētās darbības radīto troksni, un sniegts novērtējums par iespējamo trokšņa ietekmi (Ziņojuma 3.11. tabula un 3.18. – 3.20. attēls), modelējot trīs situācijas, kas savstarpēji atšķiras ar piedāvāto transportēšanas maršruta alternatīvu. Atbilstoši trokšņa modelēšanas rezultātiem esošajā situācijā vides trokšņa robežlielumu (55 dB(A)) pārsniegumi ārpus Atradnes teritorijas nav konstatēti nevienā no Darbības vietas un transportēšanas ceļu apkārtņē esošo individuālo dzīvojamo māju teritorijām. Taču tuvu normatīva robežai – 53,6 dB(A) trokšņa līmenis jau esošajā situācijā aprēķināts pie mājām “Kīoci”, kas atrodas ZA ~ 50 m no autoceļa P72. Tā kā pie fasādes, kas vērsta iecirkņa virzienā, vides trokšņa līmenis aprēķināts 50,7 dB(A), konstatēts, ka palielinātu vides troksni rada tieši satiksme pa autoceļu P72. Citās teritorijās Darbības vietas apkārtņē un transportēšanas ceļu tuvumā (tajā skaitā pie reģionālās un vietējās nozīmes autoceļiem) esošajā situācijā modelētais trokšņa līmenis dienas laikā sasniedz 37,5 – 47,4 dB(A).
- 6.4.2.10. Vērtējot modelēto kopējā trokšņa līmeņa prognozi, secināts, ka kopējais vides trokšņa līmenis dzīvojamo apbūvju teritorijās, kas atrodas Darbības vietas apkārtņē un transportēšanas ceļu tuvumā, visos vērtētajos Paredzētās darbības alternatīvu variantos nepārsniegs Noteikumos Nr. 16 noteikto vides trokšņa robežlielumu 55 dB(A) dienas periodam. Prognozēts, ka vides trokšņa līmenis nedaudz palielināsies, augstāko

²⁰Piemēram, Ziņojuma 96. lpp. un Ziņojuma 6. pielikuma 3. lpp. norādīts – “Derīgo izrakteņu ieguve un materiāla izvešana no paredzētās darbības iecirkņa “Dzelzīši” ar kravas automašīnām notiks darba dienās (5 dienas nedēļā), darba laikā no 8.00 līdz 17.00. Darbu periods no 1. aprīļa līdz 30. novembrim”.

trokšņa līmeni sasniedzot pie viensētām uz ZA no Darbības vietas, kā arī pie autoceļa P72 (viensētā “*Ķioci*” 54,2 dB(A) pie fasādes pret autoceļu P72 2. alternatīvas gadījumā un 51,3 dB(A) pie fasādes pret karjeru 1. alternatīvas gadījumā), kā arī viensētā “*Kapāres*” (48,5 dB(A) 1. un 2. alternatīvas gadījumā) un viensētā “*Silaklāvi*” (52 dB(A) pie fasādes pret autoceļu V790 3. alternatīvas gadījumā), kas atrodas uz DA no Darbības vietas, pie Leimaņu ciema robežas, autoceļa V790 aizsargjoslā. Savukārt citu IVN ietvaros vērtēto dzīvojamo māju tuvumā kopējais trokšņa līmenis dienas laikā prognozēts robežās no 37,8 – 48,0 dB(A), kas ir salīdzinoši zemāks, kā normatīvos noteiktais.

- 6.4.2.11. Tādējādi secināms, ka lielāko ietekmi uz vides trokšņa līmeni dzīvojamo māju teritorijās radīs summārā ietekme no autotransporta, kas pārvietojas pa valsts reģionālo autoceļu P72 un vietējās nozīmes autoceļu V790. Būtiskākā ietekme sagaidāma, realizējot gatavā materiāla transportēšanu virzienā uz A no Darbības vietas, pa Atradnes piebraucamo ceļu, kas savienojas ar autoceļu P72 (IVN ietvaros vērtētās 1. un 2. transportēšanas ceļa alternatīvas). Vienlaikus no Ziņojuma izriet, ka visas IVN ietvaros vērtētās Paredzētās darbības alternatīvas (transportēšanas maršruta alternatīvas) no trokšņa novērtējuma aspekta ir realizējamas.
- 6.4.2.12. Analizējot kopējā trokšņa līmeņa izkliedes rezultātus pie Iecirknim tuvākās viensētas “*Dimperāni*”, secināms, ka būtiskas izmaiņas pēc Paredzētās darbības uzsākšanas nav sagaidāmas. Esošajā situācijā novērtētais vides troksnis 47,4 dB(A)) maksimāli palielināsies līdz 48,0 dB(A) 3. alternatīvas gadījumā. Tādējādi secināms, ka Darbības vieta ir pietiekamā attālumā no viensētas (~ 500 m) un ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistītais troksnis nerada galveno ietekmi uz trokšņa līmeni minētās viensētas teritorijā. Nav izslēgts, ka trokšņa līmenis dzīvojamās mājas “*Dimperāni*” apkārtnē kādā periodā var palielināties arī nedaudz lielākā apmērā, piemēram, laikā, kad derīgo izrakteņu ieguve tiks veikta arī iecirkņa “*Laukāres*” ZR daļā, kas atrodas vistuvāk viensētai. Tomēr Ziņojumā aprēķinātais ietekmes apjoms (pret normatīvu), kā arī tas, ka Paredzēto darbību nav plānots veikt vakara un nakts stundās, nenorāda uz nepieciešamību šādā kontekstā saglabāt papildus būtisku piesardzību.
- 6.4.2.13. Ņemot vērā to, ka no vides trokšņa novērtējuma rezultāta neizriet, ka ar plānotajiem materiāla ieguves un apstrādes risinājumiem, darba laiku, ieguves un transportēšanas apjomiem u.c. risinājumiem būtu sagaidāmi vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi, secināts, ka speciālus pasākumus trokšņa līmeņa mazināšanai no ieguves darbiem, materiāla apstrādes un transportēšanas nebūtu obligāti nepieciešams veikt. Vienlaikus no Ziņojuma 7. nodaļā sniegtās informācijas izriet, ka gan Atradnei apkārt jau esošie, gan Paredzētās darbības gaitā pa Iecirkņa perimetru izveidotie vaļņi būtiski samazinās ar ieguvi un transportēšanu saistīto trokšņu izplatību ārpus Paredzētās darbības teritorijas (galvenokārt samazinās troksni no derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes ieguves vietām tuvāko dzīvojamo māju teritorijās). Biroja ieskatā šāda risinājuma īstenošana ir samērīga un lietderīga, jo vaļņa veidošana ieguves vietās ir ierasts risinājums, kas mazina arī putekļu izplatīšanos, turklāt paredzēto darbību ierosinātāju pienākums nebūtu tikai nepārkāpt vides kvalitātes normatīvus, bet pēc iespējas novērst un mazināt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi²¹. Savukārt transportēšanas aspektā ir sagaidāms, ka ar Paredzētās darbības īstenošanu nedaudz paaugstināsies līdzšinējais vides trokšņa līmenis autoceļu P72 un V790 tiešā tuvumā, taču ilgtermiņā visticamāk tas neveidos galveno kravas automašīnu plūsmu potenciālajā satiksmes intensitātes pieaugumā uz valsts reģionālās un vietējās nozīmes autoceļiem.
- 6.4.2.14. Papildus norādāms, ka, atšķirībā no gaisa kvalitātes novērtējuma, ietekmes uz vides trokšņa līmeni aspektā nav vērtēta situācija, kad tiek veikta derīgo izrakteņu ieguve un

²¹ Novērtējuma likuma 1. panta 2. punkts.

izvešana maksimāli iespējamā apjomā – 50 000 m³. No ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējuma izriet, ka plānotais reisu skaits, izvedot iespējami maksimālo derīgo izrakteņu apjomu, nemainīsies, jo šādā gadījumā tiks izmantotas lielākas kravnesības mašīnas, tomēr Birojs šādu risinājumu uzskata par maz varbūtīgu un grūti pārvaldāmu. Tādēļ par piemērotāku risinājumu būtiskas ietekmes nepieļaušanai augsta pieprasījuma gadījumā, kad ieguves un transportēšanas apjoms tiek prognozēts lielāks par vidējo un trokšņa aspektā vērtēto, ir transportēšanas maršrutu diversifikācija un kravu plūsmu pārdalīšana.

6.4.2.15. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Birojs nekonstatē Paredzētās darbības realizācijai izslēdzošus faktorus, tostarp no vērtēto transportēšanas maršruta alternatīvu aspekts, pie nosacījuma, ka tiek izvirzīti un ievēroti nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama. Līdz ar to – Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu un Novērtējuma likuma 3. panta 5. punktu atzīst par nepieciešamu noteikt, ka Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama ar šādiem nosacījumiem:

- a) Darbības, kas rada troksni, nav pieļaujams veikt ar citiem darbu veikšanas laika nosacījumiem kā Ziņojumā norādītie, tai skaitā derīgo izrakteņu ieguve, apstrāde un produkcijas izvešana veicama tikai diennakts periodā no pulksten 7:00 līdz 19:00, maksimāli izvairoties no to veikšanas brīvdienās un svētku dienās. Šādi darba organizācijas nosacījumi ir jāiekļauj derīgo izrakteņu ieguves projektā, un Ierosinātajai jānodrošina to ievērošanu. Izmaiņu gadījumā, tajā skaitā tādu, kas saistītas ar derīgā materiāla transportēšanu (apjoms, reisu skaits), veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums, lemjot par ietekmes sākotnējā izvērtējuma un ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā.**
- b) Ņemot vērā, ka citādā risinājumā Paredzētās darbības ietekme nav vērtēta, derīgo izrakteņu ieguve Iecirknī uzsākama tikai pēc ieguves pabeigšanas Atradnes iecirknī “*Kapāres*”, nodrošinot, ka arī materiāla izvešanas kopējais apjoms (ja tiktu turpināta iecirknī “*Kapāres*” iepriekš iegūtā materiāla izvešana) gada griezumā nepārsniedz Ziņojumā vērtētos vidēji 20 kravas automašīnu reissus stundā, transportēšanu veicot tikai dienas periodā.**
- c) Periodos, kad ieguves un transportēšanas apjoms tiek prognozēts lielāks par vidējo (trokšņa aspektā vērtēto), veicama transportēšanas maršrutu diversifikācija un kravu plūsmu pārdalīšana, vienlaikus nodrošinot visu transportēšanā izmantojamo piebraucamo ceļu atbilstošu kvalitāti kravas automašīnu pārvadājumiem.**

6.4.3. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma, augsnes struktūras un mitruma režīma izmaiņas.

6.4.3.1. Ņemot vērā Atradnes un Darbības vietas ģeoloģisko uzbūvi un hidroģeoloģiskos apstākļus - derīgā slāņkopa iegul gan virs, gan zem gruntsūdens līmeņa, ~ 0,00 - 5,65 m dziļumā no zemes virsmas, bet gruntsūdens Darbības vietā iegul 16 – 22 m dziļumā no zemes virsmas, savukārt glaciofluviālo nogulumu, kas veido arī Iecirkņa derīgo slāņkoku, kopējais biezums – 34,3 m. Ar Paredzētās darbības īstenošanu netiek prognozētas nozīmīgas hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas. Pārmaiņas tiek prognozētas lokālas, un vietas specifika pamato to, kādēļ Ziņojumā šajā gadījumā nav veikta detalizēta hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu modelēšana, bet ietekmes prognoze izdarīta, balstoties uz vienkāršotiem matemātiskiem aprēķiniem un Paredzētās darbības novērtējuma salīdzinājumā ar citiem pēc ieguves apstākļiem un tehnoloģijas līdzīgiem objektiem un to realizācijas prognozēto ietekmi uz apkārtnes hidroģeoloģiskajiem apstākļiem citu IVN ietvaros.

- 6.4.3.2. Darbības vietā vai tās tiešā tuvumā neatrodas meliorācijas objekti vai meliorācijas sistēmas, nav nepieciešama to pārkārtošana vai pārbūve. Iespējamā ietekme saistīta ar to, ka tiks pārveidots esošais reljefs un ieguve tiks veikta arī zem gruntsūdens līmeņa. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto ieguvi zem gruntsūdens līmeņa paredzēts veikt ar kausa ekskavatoru 1 kāplē (kāples augstums 4 m), tādejādi nav paredzēta mākslīga tā pazemināšana un novadīšana ārpus Paredzētās darbības teritorijas. Tomēr arī šādas darbības lokāli rada pārmaiņas, jo ūdens uzkrāsies vienā vai vairākās ūdenskrātuvēs, tiks paātrināta horizontālā ūdens apmaiņa jaunās ūdenskrātuves apkārtnē, izlīdzinot gruntsūdeņu līmeni ar ūdens līmeni karjera ūdenskrātuvē (veidosies lokāla depresijas piltuve). Jānorāda, ka, lai arī Atradnes iecirkņa “*Laukāres*” teritorijā, veicot derīgo izrakteņu ieguvi, sasniegts gruntsūdens un izveidojusies neliela ūdenstilpe (~ 50 – 60 m uz DR no Darbības vietas, Ziņojuma 1.3. attēls), tomēr, ņemot vērā, ka citās Darbības vietai tuvākajās ieguves teritorijās derīgo izrakteņu ieguve līdz šim atļauta līdz gruntsūdens līmenim, plānotā karjerdīķa izveide un tās radītā ietekme uz apkārtnes hidroģeoloģisko režīmu netiek vērtēta un nav sagaidāma summāra.
- 6.4.3.3. No Ziņojuma autoru veiktā salīdzinošā novērtējumu izriet, ka, ņemot vērā prognozētās ūdenstilpes, kas veidosies izstrādātā karjera vietā, izmēru - 3 – 3,5 ha, ietekme uz apkārtnes hidroģeoloģisko režīmu sagaidāma tikai nelielā zonā, līdz ~ 200 m rādiusā ap to. Savu vērtējumu Ziņojuma autori pamato ar salīdzinājumu ar analizētajiem piemēriem, kur ieguves rezultātā, veidojoties vairākus desmitus hektāru plašām ūdenstilpēm²², aprēķinātais ietekmes rādiuss vidēji ir ~ 0,2 – 1,0 km, bet jūtams gruntsūdeņu pazeminājums (0,2 – 1,0 m) prognozēts karjeru tiešā tuvumā jeb līdz ~ 200 m. Minēto prognozi Ziņojuma autori pamato arī ar vienkāršotu aprēķinu pēc empīriskas formulas²³, kā rezultātā aprēķināts, ka sagaidāmās depresijas piltuves jeb ietekmes uz gruntsūdens līmeņa izmaiņām rādiuss ap plānoto karjerdīķi būs līdz 171 m.
- 6.4.3.4. Darbības vietai tuvākās viensētas, kuru ūdensapgādē tiek izmantotas artēziskās vai grodu akas atrodas 0,5 – 0,8 km attālumā no tās. Ņemot vērā aprēķināto ietekmes rādiusu ap karjerdīķi – 171 m, vai atbilstoši prognozētajam, ka ietekmes rādiuss sagaidāms līdz ~ 200 m ap ūdenstilpi, secināms, ka nav sagaidāma Paredzētās darbības ietekme uz apkārtnes viensētu ūdensapgādi. Vienlaikus jānorāda, ka IVN ietvaros Ziņojuma autori apsekojuši Darbības vietai tuvākās dzīvojamās mājas, nolūkā noskaidrotu to ūdensapgādē izmantoto ūdensgūtnes veidu un nomērīt akās esošo ūdens līmeni, kā rezultātā secināts, ka atsevišķās grodu akās klimatisko apstākļu ietekmē samazinās vai palielinās ūdens daudzums jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas.
- 6.4.3.5. Kopumā, ņemot vērā iepriekš minētās prognozes, IVN ietvaros secināts, ka plānotā derīgo izrakteņu ieguve zem gruntsūdens līmeņa un karjers, kas Darbības vietā veidosies derīgo izrakteņu ieguves gaitā, kā arī ūdenstilpe pēc ieguves vietas rekultivācijas, neradīs būtisku ietekmi uz apkārtnes hidroģeoloģisko režīmu un viensētu ūdensapgādi.
- 6.4.3.6. Saskaņā ar Ziņojumu Darbības vietas tuvumā neatrodas saldūdens pazemes ūdeņu atradnes vai to aizsargjoslas, savukārt Darbības vietai tuvākā artēziskā aka – “*Bērzgala skola*”, kurai noteikta 30 m stingra režīma aizsargjosla un 160 m ķīmiskā aizsargjosla atrodas ~ 0,92 km uz DR no Paredzētās darbības teritorijas. Vienlaikus no Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka Atradnes DR mala robežojas ar bijušās sadzīves atkritumu izgāztuves “*Bērzgala*” teritoriju (secināms, ka minētā teritorija atrodas ~ 500 m uz DR no Iecirkņa), kas saskaņā ar LVĢMC uzturēto PPPV reģistrā²⁴ sniegto

²² IVN ietvaros veiktais salīdzinošais novērtējums ar citiem pēc ieguves apstākļiem un tehnoloģijas līdzīgiem objektiem sniegts Ziņojuma 3.4. nodaļā.

²³ Ziņojuma 85. – 86. lpp.

²⁴ Publiski pieejams - http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=home_view.

informāciju ir potenciāli piesārņota vieta (reģistrācijas numurs 56748/5301). Tomēr atbilstoši Ziņojumā norādītajam, atkritumu izgāztuve 2012. gadā ir rekultivēta – atkritumi izvesti, teritorija nolīdzināta, noplanēta un pārklāta ar auglīgu augsnes virskārtu, tādējādi, realizējot Paredzēto darbību, nepastāv grunts un gruntsūdens piesārņojuma risks un draudi. Tāpat arī, vērtējot attālumu, kādā no Darbības vietas atrodas rekultivētās izgāztuves “Bērzgala” teritorija, secināms, ka aprēķinātā karjera ietekmes zona (līdz ~ 200 m) minēto teritoriju nerasnē (netiek prognozēta piesārņojuma migrācija plānotās ūdenstilpes virzienā, kas varētu radīt ūdenstilpes piesārņojumam risku). Papildus norādāms, ka, atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai un izvērtējot teritorijas ģeoloģisko un hidroģeoloģisko uzbūvi, Darbības vietā Pļaviņu svītas dolomītus, kas ietver artēziskos ūdeņus, pārsedz ~ 4 – 5 m biezs morēnas smilšmāla un māla slānis, kas darbojas kā sprostslānis un ierobežo zemāk esošo artēzisko ūdens horizontu sajaukšanos ar gruntsūdeņiem. Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī to, ka Paredzētās darbības gaitā nav plānots sasniegt pagulošo sprostslāni, netiks sekmēta vertikālā ūdensapmaiņa starp ūdeni nesošajiem horizontiem. Tādējādi IVN ietvaros novērtēts, ka, realizējot Paredzēto darbību, nepastāv ietekme uz artēziskajiem ūdeņiem un to kvalitāti.

- 6.4.3.7. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz teritorijas augsnes mitruma režīma izmaiņām, norādīts, ka gruntsūdens līmenis izpētes teritorijā iegulī samērā dziļi - 16 – 22 m no zemes virsmas, tādējādi secināts, ka konkrētajā situācijā augsnes aerācijas zonas un augsnes auglīgā slāņa mitrumu galvenokārt nosaka nokrišņu daudzums, nevis gruntsūdens līmenis. Atbilstoši novērtētajam – nebūtiskas augsnes struktūras un mitruma izmaiņas sagaidāmas tiešā karjera vaļņa tuvumā, straujākas virszemes noteces ietekmē, jo, veidojoties karjeram, tas kļūs par lokālu virszemes ūdens noteces apgabalu.
- 6.4.3.8. Ņemot vērā Darbības vietas ģeoloģisko uzbūvi un novērtējis Ziņojumā sniegtās prognozes un vērtējumu par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz apkārtnes hidroģeoloģisko un hidroģeoloģisko režīmu un potenciālā piesārņojuma infiltrāciju, Birojs var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem, ka Paredzētās darbības ietekme uz apkārtnes hidroģeoloģisko un hidroģeoloģisko režīmu nav sagaidāma būtiska, tai skaitā uz apkārtne esošo dzīvojamo māju ūdensapgādi. Ieguves zem gruntsūdens līmeņa ietekme būs pakāpeniska un lokāla. Ievērojot minēto, kā arī vadoties no Ziņojumā novērtētā, **Birojs atzīst, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu ir pamatoti noteikt šādus nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:**
- a) Ņemot vērā to, ka Ziņojums nesatur šāda risinājuma atbilstīgu novērtējumu, **smilts ieguve ar tehnoloģisku risinājumu, kas paredzētu gruntsūdens līmeņa mākslīgu pazemināšanu ar atsūkknēšanu un novadīšanu ārpus Darbības vietas vai kādu citu papildus pazemināšanas risinājumu (piemēram, novadīšanu paštecē ceļā ārpus Darbības vietas), nav pieļaujama.**
 - b) **Jāparedz un jārealizē pasākumi, lai Paredzētās darbības rezultātā nepieļautu naftas produktu un citu piesārņojošo vielu nokļuvi gruntī, virszemes un pazemes ūdeņos.**
 - c) **Paredzētās darbības realizācijas gaitā, tostarp veicot derīgā materiāla ieguvu ar ekskavatoru, t.sk. arī zem gruntsūdens līmeņa, jānodrošina piemēroti darba drošības pasākumi, iekļaujot tos karjera izstrādes projektā. Jānodrošina darbinieku instruktāža par paredzētajiem darba drošības pasākumiem un to ievērošana.**

6.4.4. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un ainavu:

- 6.4.4.1. Vērtējot Paredzētās darbības un citu teritorijā un tās apkārtnē esošo darbību kopējo un savstarpējo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, jāņem vērā, ka, īstenojot Paredzēto darbību, tiks pārveidots līdzšinējais vides stāvoklis Darbības vietā, ieguves platībā tiks zaudēta pašreizējā veģetācija, mainīts teritorijas reljefs un mitruma režīms, sagaidāms, ka parādīsies vai palielināsies ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistīti traucējumi apkārtējā vidē, palielināsies ieguves platība un pārveidotās teritorijas platība.
- 6.4.4.2. Izvērtējis Ziņojumu, Birojs konstatē, ka dabas vērtību novērtējumu (Ziņojuma 2.8. un 3.7. nodaļa) nav veikuši attiecīgās jomas sertificēti eksperti, kā tas bijis noteikts Programmas IV. daļas 2.3.6. un 3.2.8. punktos. Vienlaikus Ziņojuma vērtēšanas gaitā, izvērtējot DAP rīcībā esošo informāciju, kā arī Ziņojumu un tajā ietverto Paredzētās darbības risinājumu aprakstu (un novērtējumu), konstatēts, ka konkrētajā gadījumā prasības uzturēšana nebūtu samērīga un lietderīga, arī DAP sniegusi viedokli, ka papildus ekspertu piesaiste Ziņojuma saturu un tā secinājumus būtiski nemainītu. Darbības vieta jau agrāk ir ietekmēta un tajā daļēji veikta gan apauguma novākšana, gan augsnes virskārtas noņemšana/sastumšana, gan derīgo izrakteņu ieguve, kā arī Darbības vietas apkārtnē derīgo izrakteņu ieguve notiek jau gadu desmitus, tādējādi izpētes teritorija vērtējama, kā antropogēni būtiski ietekmēta, ar pastāvīgiem traucējumiem, un nav sagaidāms, ka tā arī perspektīvā varētu būt nozīmīga kā īpaši aizsargājama sugu dzīvotne vai tajā varētu izveidoties aizsargājami biotopi. Saskaņā ar Ekologa sniegto vērtējumu Paredzētās darbības vietā un tai pieguļošajās teritorijās nav konstatēti Latvijā vai Eiropas Savienībā īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamās augu sugas vai sugu grupas. Arī analizējot DAP dabas datu pārvaldības sistēmā “*OZOLS*”²⁵ pieejamo informāciju, Darbības vietā nav konstatētas īpašas dabas vērtības.
- 6.4.4.3. Paredzētās darbības teritorija neatrodas un nerobežojas ar ĪADT, tajā skaitā Natura 2000 teritorijām, kā arī neatrodas to tiešā tuvumā. Darbības vietai tuvākā Natura 2000 teritorija - dabas liegums “*Kaušņu purvs*”, atrodas ~ 2,55 km uz ZA. Paredzētās darbība teritorijā nav izveidoti un tās tiešā tuvumā neatrodas mikroliegumi. Darbības vietas tuvumā, ~ 1,15 – 1,35 km uz R, DR, atrodas vairāki dabas pieminekļi – aizsargājамie koki jeb dižkoki. Savukārt tuvākā reģistrētā sugu (parastās odzes *Vipera berus*) dzīvotne atrodas ~ 0,85 km uz D no Darbības vietas, pie autoceļa V790. Darbības vietas tuvumā, ~ 300 m uz R, atrodas īpaši aizsargājамais biotops – 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs*, kas robežojas ar Atradnes teritoriju, bet ~ 610 m uz A – prioritāras nozīmes īpaši aizsargājамais biotops - 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto vērtējumu, ņemot vērā attālumus, kādos no Paredzētās darbības teritorijas atrodas minētā ĪADT un citas aizsargājамās dabas vērtības, netiek prognozēts, ka Paredzētās darbības realizācija atstās būtisku negatīvu ietekmi uz apkārtnē konstatētajām dabas vērtībām.
- 6.4.4.4. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam - saskaņā ar dabas datu bāzē Dabasdati.lv pieejamo informāciju Paredzētās darbības teritorijā nav atzīmēti īpaši aizsargājамais putnu sugu novērojumi. Tomēr dabas datu pārvaldības sistēmā “*OZOLS*”²⁶ ietverta informācija, ka Darbības vietā un tās ietekmes zonā šādi atsevišķi novērojumi ir bijuši (novērotas īpaši aizsargājамās putnu sugas, kuru aizsardzību nosaka gan Putnu direktīvas I pielikums, gan Noteikumi Nr. 396). Proti, Paredzētās darbības teritorijā novērota pelēkā dzilna *Picus canus*, bet Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē (~ 400 m attālumā) konstatēta vidējā dzeņa *Dendrocoptes medius* ligzdošana. Ziņojumā novērtēts, ka smilts un smilts – grants ieguves teritorijās, kādas ir arī Paredzētās

²⁵ Publiski pieejams - <https://ozols.gov.lv/pub>.

²⁶ Saskaņā ar DAP 2021. gada 8. marta vēstulē Nr. 4.9/1327/2021-N un 2021. gada 12. aprīļa vēstulē Nr. 4.9/2071/2021-N sniegto informāciju.

darbības un tās apkārtnē esošo ieguves vietu teritorijas, teorētiski var būt sastopamas tādas ar atklātām smilšainām platībām saistītas Putnu direktīvas I pielikumā un Noteikumos Nr. 396 iekļautās putnu sugas, kā brūnā čakste *Lanius collurio* un stepes čipste *Anthus campestris*. Tomēr, ņemot vērā, ka teritorijā notiek aktīva derīgo izrakteņu ieguve un ar to saistītās darbības, kā arī ieguves teritorijas paredzēts paplašināt, kā rezultātā tiek radīti traucējumi jebkurai putnu sugai, tad gan šādu, gan jau iepriekš minēto aizsargājamo putnu sugu sastopamība Paredzētās darbības teritorijā un tās tuvākajā apkārtnē vērtēta kā maz ticama. Arī vērtējot Darbības vietā esošo apaugumu (runderālu augstu lakstaugu veģetācija, dažādu lapu koku apaugums - apses, alkšņi, kārkli), secināts, ka tā nav piemērota kā dzīvotne minētajām putnu sugām. Ņemot vērā to, ka Darbības vietas apkārtnē jau ilgstoši notiek aktīva saimnieciskā darbība, secināts, ka tas ir maz varbūtīgi, ka ar Paredzēto darbību sagaidāma būtiska ietekme uz izpētes teritorijā novērotajām putnu sugu lokālām populācijām.

- 6.4.4.5. Īstenojot Paredzēto darbību un iegūstot derīgo materiālu, neatgriezeniski tiks izmainīta arī Darbības vietas un apkārtnes ainava. Atbilstoši Ziņojumam Paredzētās darbības teritorijas un citu apkārtnē esošo ieguves teritoriju tiešā tuvumā nav ainaviski un kultūrvēsturiski nozīmīgas teritorijas vai objekti, tūrisma un rekreācijas objekti. Smilts un smilts – grants ieguvi paredzēts veikt teritorijā, kurā derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta jau vairākus gadu desmitus. Atbilstoši Ziņojumam esošās ieguves vietas un Darbības vieta nebūs pārskatāma no koplietošanas autoceļiem, kā arī Leimaņu ciema un teritorijas tuvumā esošajām viensētām. Ar Paredzēto darbību sagaidāmās pārmaiņas netiek vērtētas kā būtiskas. Ietekmes sagaidāmas lokālas, tās būs salīdzinoši ilgstošas un mazināmas tikai ar rekultivācijas pasākumiem, tomēr ietekmes uz teritorijas ainavu nav sagaidāmas tik būtiskas un kompleksas, lai aprobežotu Paredzētās darbības veikšanu.
- 6.4.4.6. Vienlaikus norādāms, ka teritorijas rekultivācijas projekts ir neatņemama derīgo izrakteņu ieguves projekta sastāvdaļa un Ierosinātājas pienākums ir iespējami līdzsvarot un mazināt izmainītās ainavas negatīvos aspektus. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai pēc derīgo izrakteņu izstrādes Darbības vietā tiks izveidota ūdenskrātuve, kas nākotnē var kalpot par pievilcīgu rekreācijas objektu apkārtnes iedzīvotājiem, jo apkārtnē nav kvalitatīvu peldvietu. Birojs pievienojas, ka tādejādi ilgtermiņā tiks līdzsvarota Paredzētās darbības ietekme uz apkārtnes ainavu, nākotnē rūpniecisko ainavu ar laiku nomainīs cita, pievilcīgāka ainava, tās vērtība palielināsies, un teritorija kļūs sabiedrībai pieejama.
- 6.4.4.7. **Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Birojs nekonstatē Paredzētās darbības realizācijai izslēdzošus faktorus konkrētajā ietekmes aspektā, vienlaikus saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu noteic, ka:**
- a) **Gan izstrādājot, gan rekultivējot karjeru, tā nogāzes nepieciešams veidot tā, lai grunts noturība tajās būtu pietiekama un neveidotos noslīdeņi vai nobiras. Nepieciešamības gadījumā jānodrošina izskalojumu un erozijas kanālu likvidēšana karjera izstrādes laikā. Rekultivējot karjeru, jāparedz pasākumi šādu nelabvēlīgu apstākļu veidošanās mazināšanai.**

Rezumējot Birojs secina, ka Ierosinātāja ir izsvērusi risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes galvenajos ietekmes aspektos, tajā skaitā – gaisa kvalitātes, trokšņa, ietekmes uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, pazemes ūdeņiem un to potenciālo piesārņojumu, ietekmes uz bioloģisko daudzveidību un ainavu aspektā. Ziņojuma novērtējuma rezultātā Birojs konstatē, ka nav pamata kopumā aizliegt Ierosinātājas plānoto darbību vai kādu no tās alternatīvām, taču tā pieļaujama tikai nodrošinot Ziņojumā paredzētos vai tiem līdzvērtīgus risinājumus vides kvalitātes nodrošināšanai un ietekmes novēršanai un

samazināšanai, kā arī ievērojot Biroja noteiktos nosacījumus, kas noteikti saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu. Vienlaikus Birojs pievienojas gan Ziņojuma autoru secinātajam, gan DAP rekomendētajam, ka par piemērotāko risinājumu Paredzētās darbības īstenošanai būtu atzīstama 1. alternatīva jeb pamatvariants.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātās nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi un vērtējuma trūkumiem. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija, vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta divi *prim* daļa).

Direktora pienākumu izpildītājs, daļas vadītājs; Ietekmes uz vidi novērtējumu daļas vadītāja

(*paraksts**)

Iveta Jēgere

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*